

"ตลาดแรงงานกับการพัฒนาประเทศ สู่ไทยแลนด์ ๔.๐"

โดย

รศ. ดร.ยงยุทธ แฉล้มวงษ์

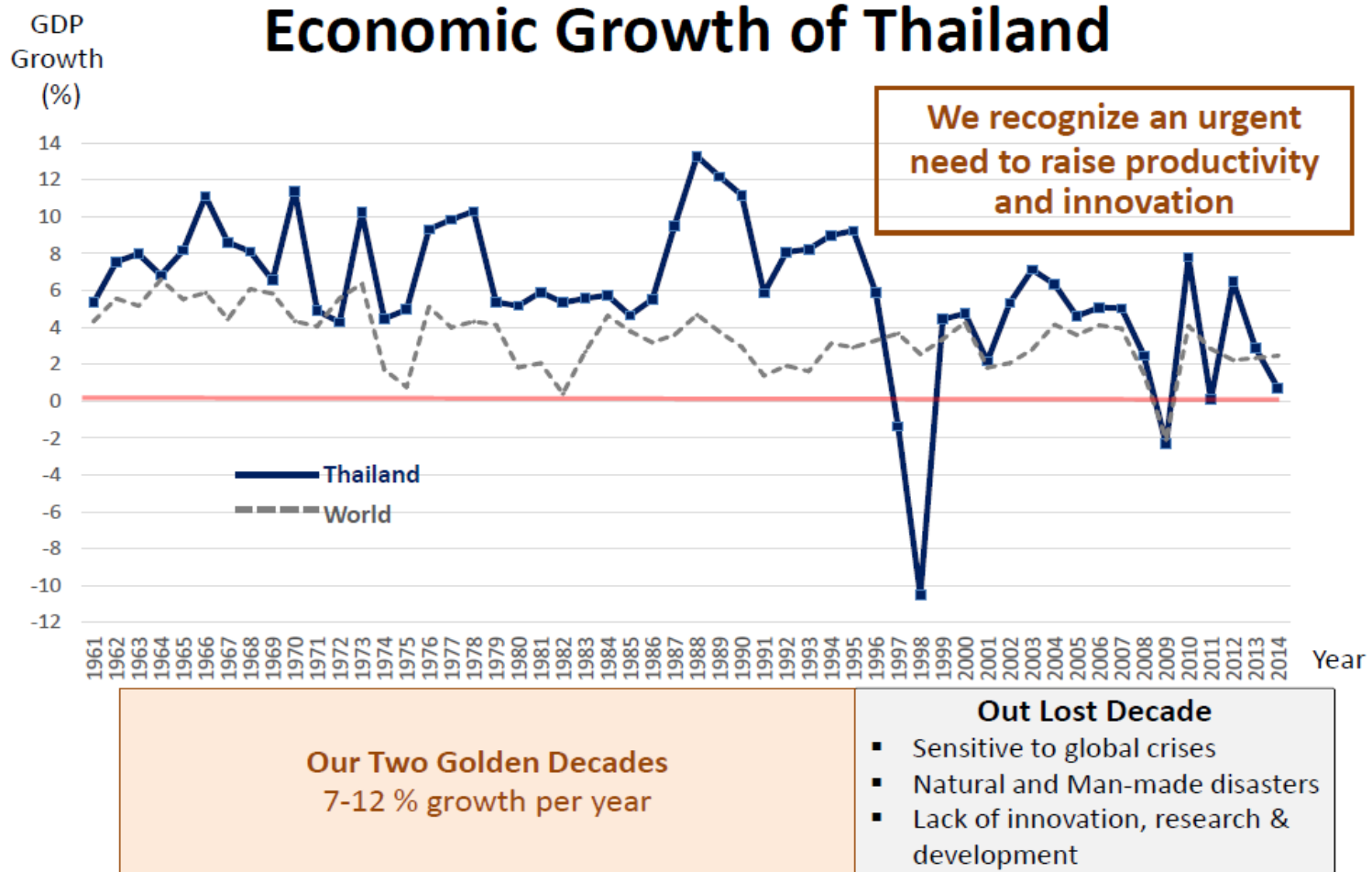
ผอ.วิจัยการพัฒนาแรงงาน
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

เอกสารประกอบการบรรยาย โครงการสัปดาห์วิชาการคณะเทคโนโลยีการจัดการ
ณ.ห้องประชุมโดม อาคาร ๙ ชั้น ๔ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ เวลา ๘.๔๕ น.-๑๑.๐๐ น.

- 55 ปี ของการพัฒนาประเทศไทย ไปต่ออีกไม่ได้
- ไทยต้องมองหา New Economic Model จากประสบการณ์ของต่างประเทศ
- New Economic Model for Thailand
- Thailand 4.0 New growth Engines
- Smart Thailand 4.0
- Guidelines for development and transformation
- Innovation is the new priority
- การนำพาประเทศไทยไปสู่ 4.0 ด้วย R-D-I
- ในที่สุดก็มาตายที่"คน"ขาดคุณภาพ

- 55 ปี ของการพัฒนาประเทศไทย ไป
ต่ออีกไม่ได้แล้ว

ไทยต้องรีบแก้ปัญหาดตัวเอง

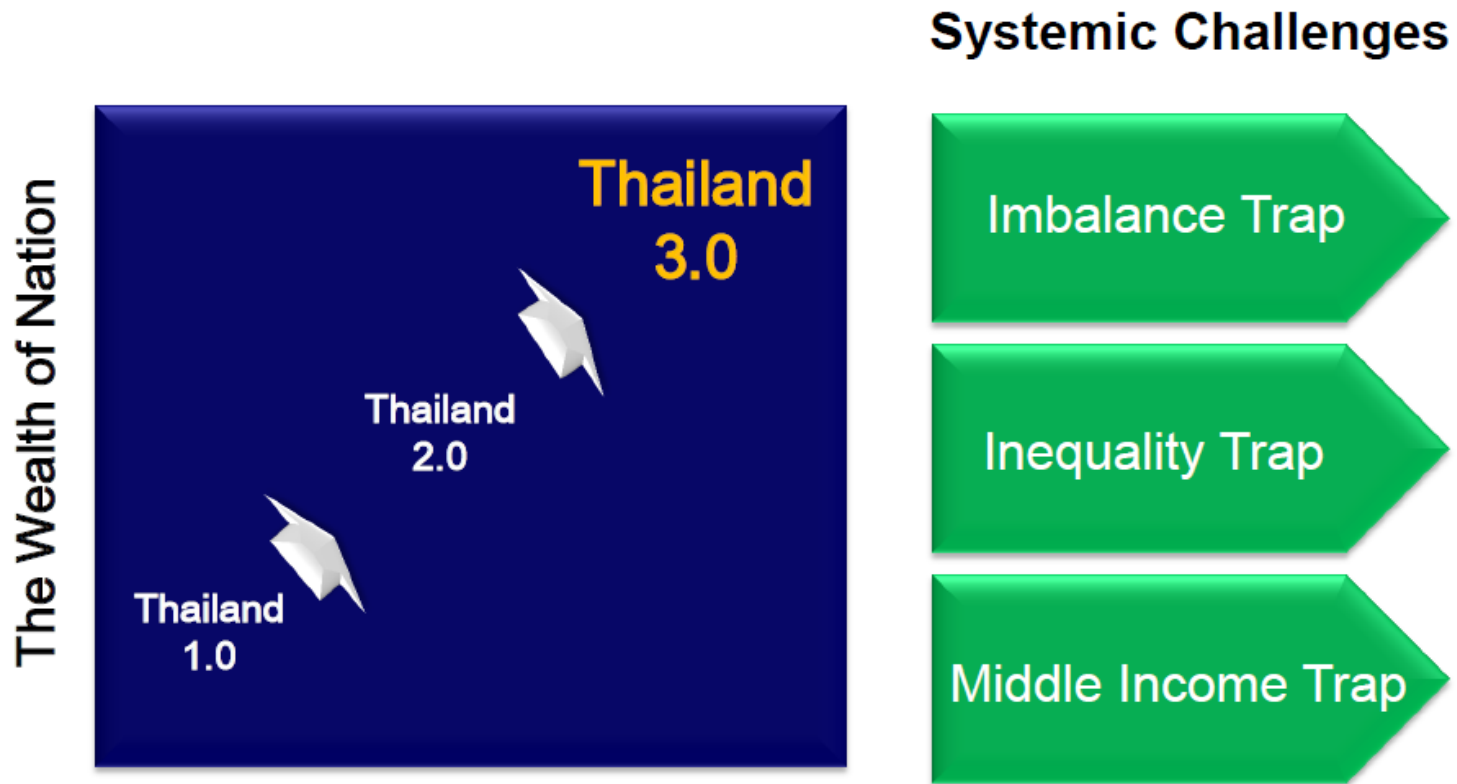
Source: NSTDA, with data from <http://api.worldbank.org/v2/en/indicator/ny.gdp.mktp.kd.zg?downloadformat=excel>

Thailand's Path to Development

3 Major Traps

Systemic Challenges Facing Thailand 3.0

เพื่ออนาคต

ไทยต้องมองหา New Economic Model จากประสบการณ์ของต่างประเทศเป็นสำคัญ

ในอนาคตอันใกล้ จะเกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการผลิตครั้งใหญ่ที่ส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เรียกว่า “**การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4**” (4th Industrial Revolution) ซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่

ปัญญาประดิษฐ์ – พันธุวิศวกรรม – นาโนเทคโนโลยี – การพิมพ์สามมิติ - ไบโอเทคโนโลยี

เทคโนโลยีเหล่านี้ จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการผลิตและการจ้างงาน ซึ่งจะกระทบต่อประเทศต่างๆ เป็นกระแสร่วมที่โลกกำลังดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน หรือเรียกว่า **5 เมกะเทรนด์** ได้แก่

- 1) ความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยี
- 2) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร
- 3) การเปลี่ยนขั้วอำนาจเศรษฐกิจของโลก
- 4) การขยายตัวของชุมชนเมือง
- 5) การขาดแคลนทรัพยากรและการเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศ

(To make Thailand great again)

เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับนโยบายที่จะผลักดันเศรษฐกิจทั้งระบบ
ประเทศไทย จึงประกาศนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งใหญ่ด้วยนโยบาย
เกษตร 4.0 + อุตสาหกรรม 4.0+ บริการ 4.0 = **"Thailand 4.0"**

**To make
Thailand
great again**

Thailand 4.0

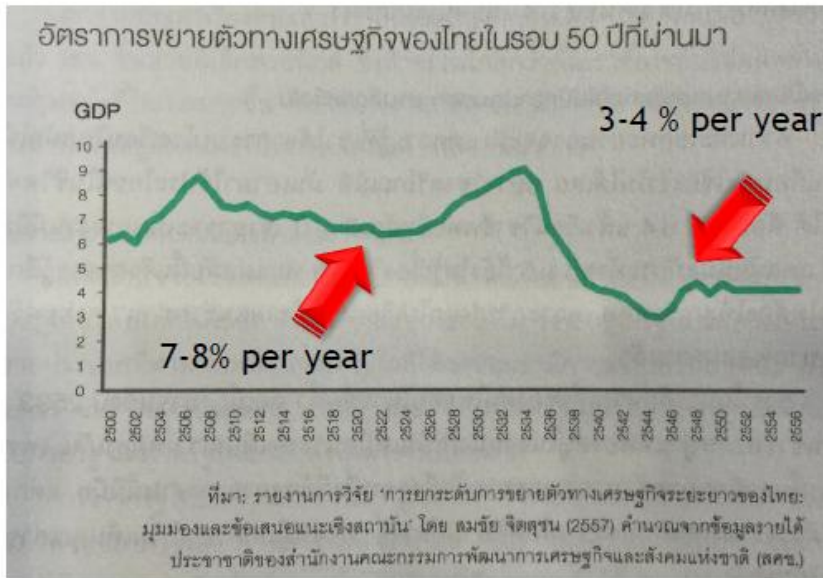
**เน้นโมเดล
เศรษฐกิจใหม่
ใช้นวัตกรรมและ
เทคโนโลยี**

Thailand 1.0
เน้นการเกษตร
เป็นหลัก

Thailand 2.0
เน้น
อุตสาหกรรม
เบาแปรรูป
อย่างง่ายใช้
เทคโนโลยีต่ำ

Thailand 3.0
(ยุคปัจจุบัน)
เน้น
อุตสาหกรรมที่
มีความซับซ้อน
ใช้เทคโนโลยี
ขั้นสูงมากขึ้น
และการส่งออก
ที่มีสัดส่วนที่สูง

Thailand's Scenario

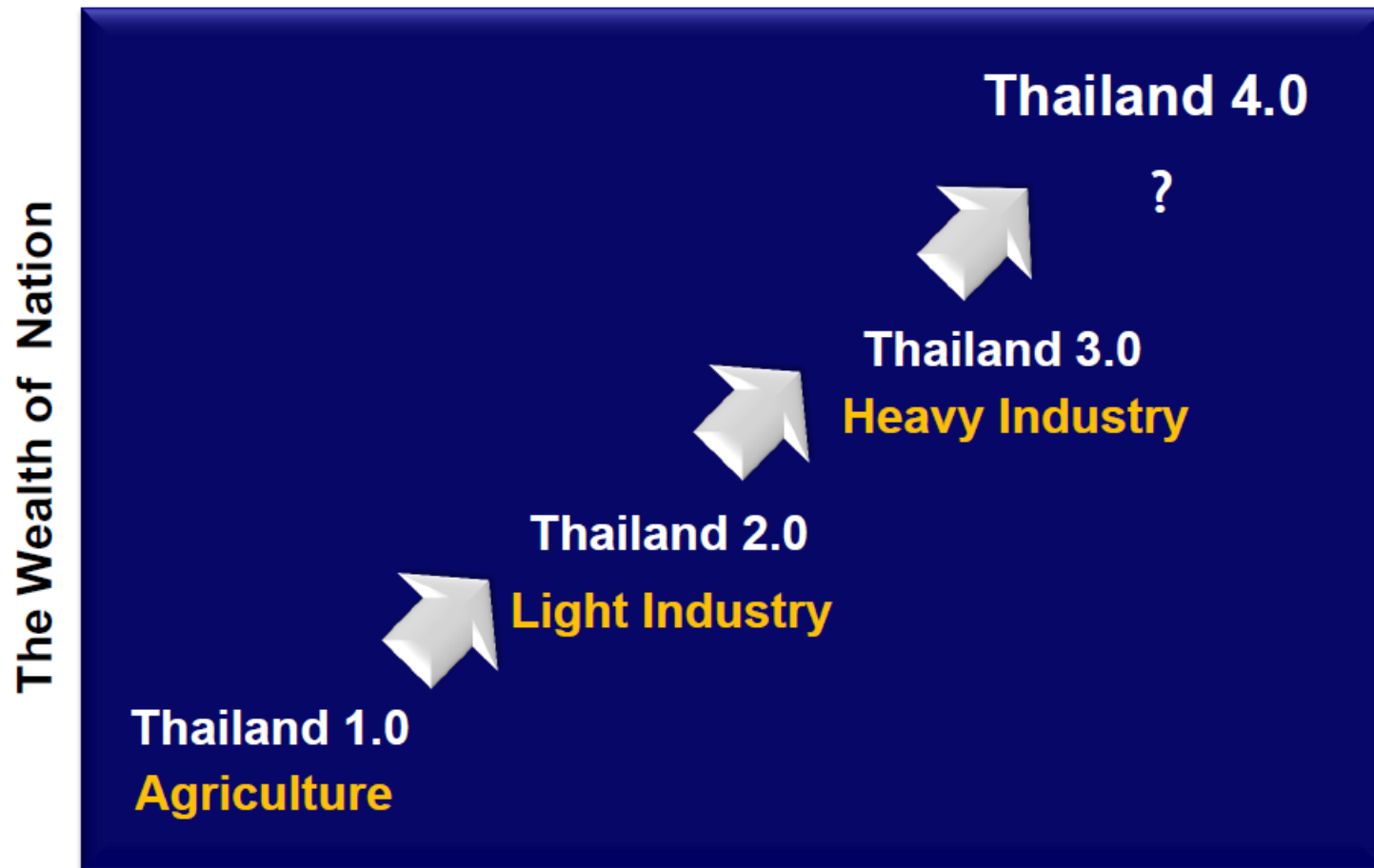
Middle
Income
Trap

High
Income
Country

Lost
Decades

Thailand's Path to Development

อุตสาหกรรมยานยนต์แบบเก่าอาจจะ ไปไม่ไหว

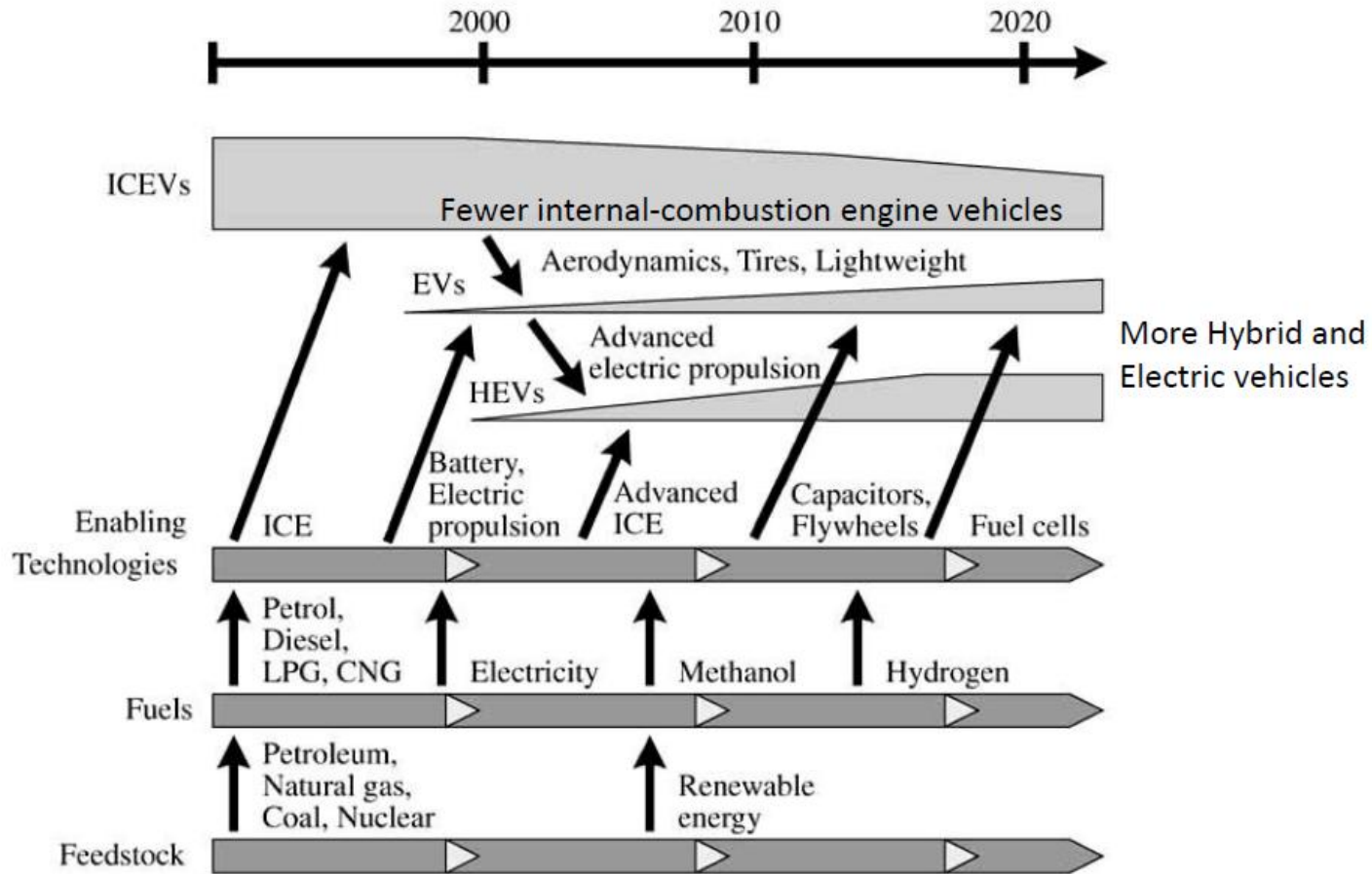
Automotive Industry in Thailand

Pushing for the growth is not simple.

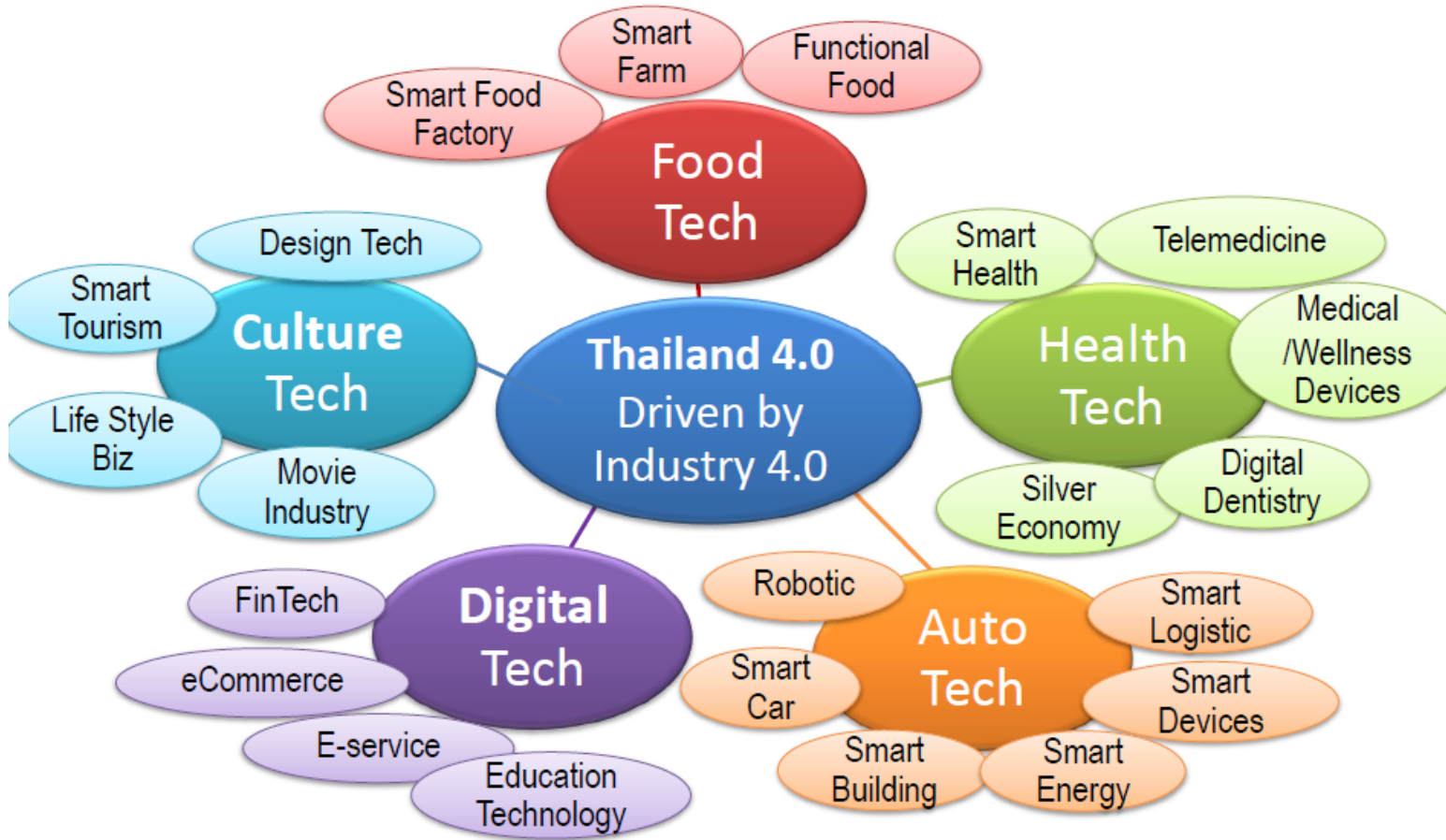
Source: https://en.wikipedia.org/wiki/Automotive_industry_in_Thailand#/media/File:Thailand_Automotive_Sales_2008-2020.jpg
By Ulikaiser - Own work, CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=44492240>

Global Trends in Automotive Industry

Source: Modern Electric Vehicle Technology, C.C.Chan and K.T.Chau

Thailand 4.0 : New Growth Industry

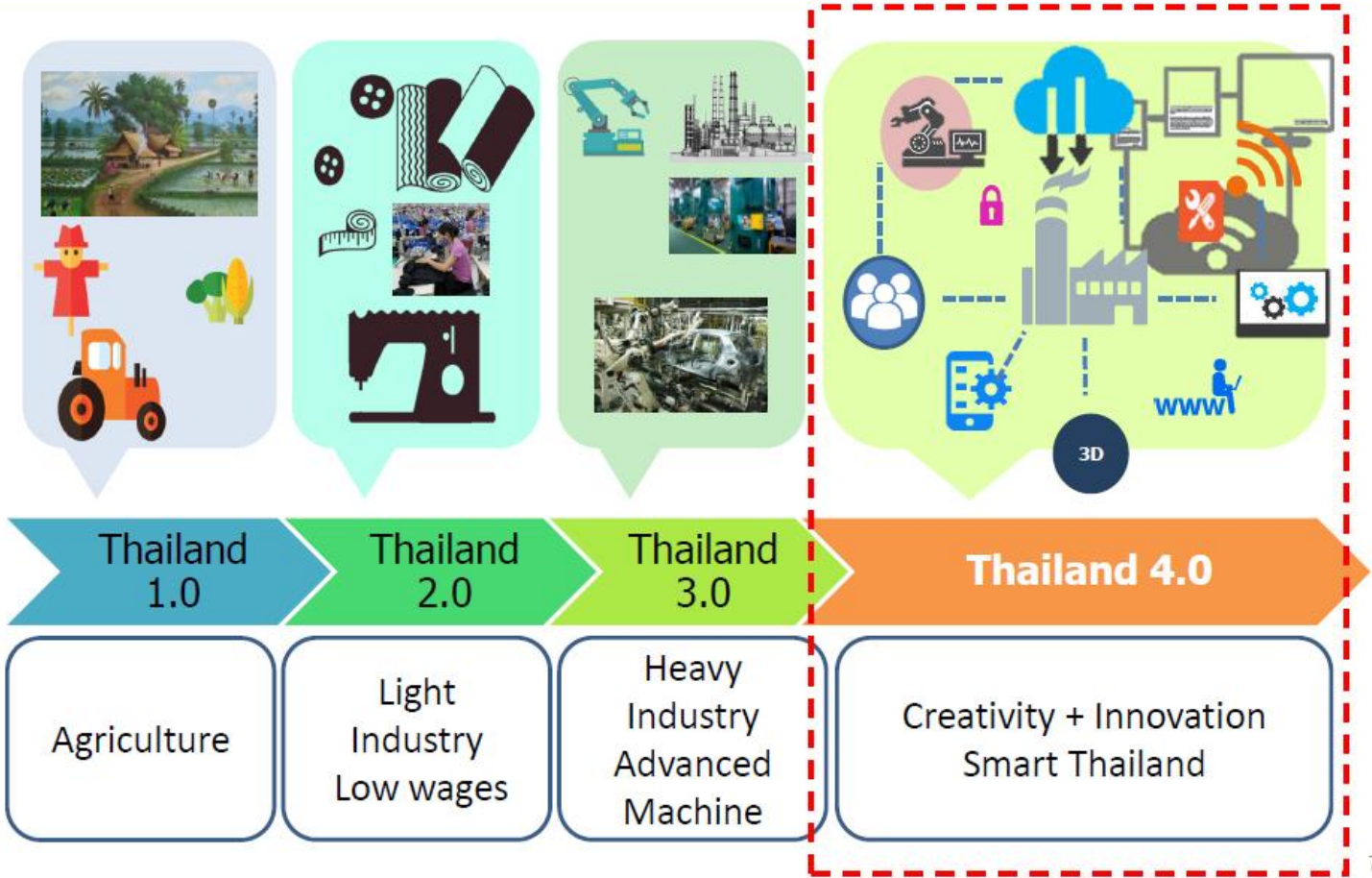

Source: NSTDA

Source : Dr. Thaweesak Koanantakool, Digital Park for SMEs, Digital Thailand 2016, President of NSTDA, May 28, 2016 at QSNCC

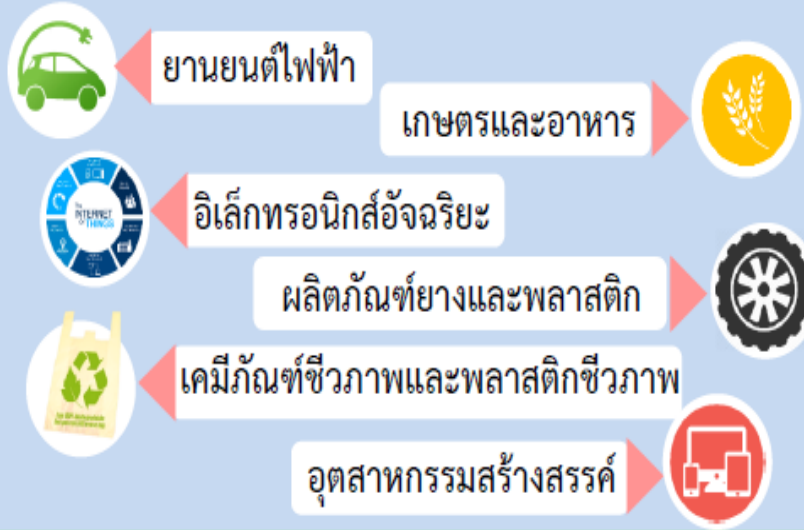
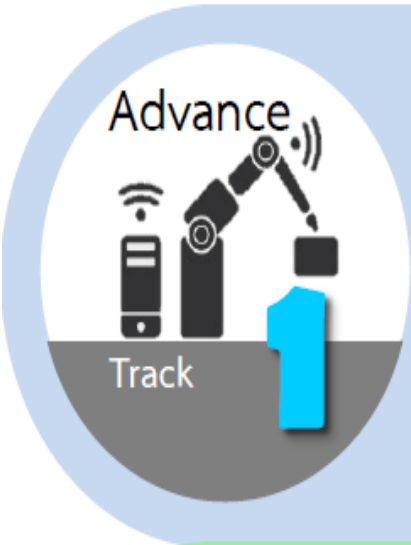
Smart is the Key Words

Thailand 4.0 (Smart Industry + Smart City + Smart People)

Source : Dr. Thaweesak Koanantakool, Digital Park for SMEs, Digital Thailand 2016, President of NSTDA, May 28, 2016 at QSNCC

กลุ่มเป้าหมายของ Thailand 4.0 ในภาคอุตสาหกรรม

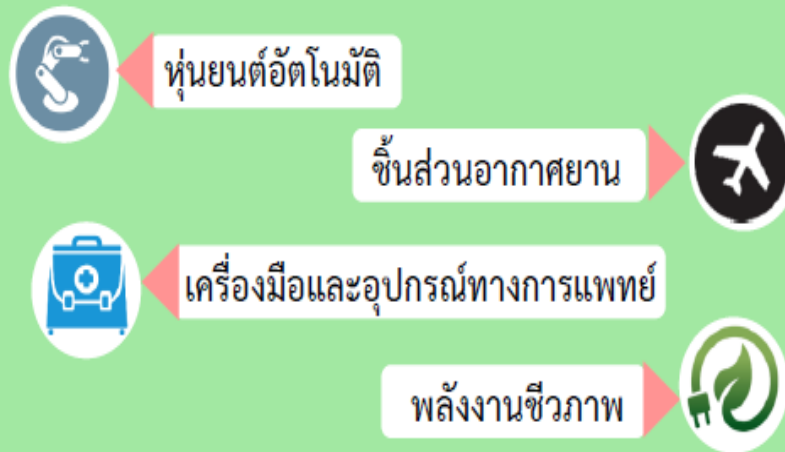

ยกระดับการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม R&D นวัตกรรม ทักษะขั้นสูง ความคิดสร้างสรรค์

สร้างเครือข่ายความร่วมมือแบบคลัสเตอร์ ระบบกลไกเครือข่ายตลอดห่วงโซ่มูลค่าที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

สร้างและพัฒนาตลาดสินค้าคุณภาพ ยกระดับมาตรฐานบังคับ พัฒนาความรู้ผู้ประกอบการ

กระจายการลงทุนไปยังภูมิภาคและอาเซียน สร้างฐานการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่า

วางแผนและพัฒนากำลังคนเป้าหมาย

ความร่วมมือภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา/วิจัย โดยระยะเร่งด่วน : เอกชนนำ รัฐ+เอกชนร่วมวางแผน

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยี โทรคมนาคม ศูนย์วิจัยและทดสอบกลาง ระบบบ่มเพาะ

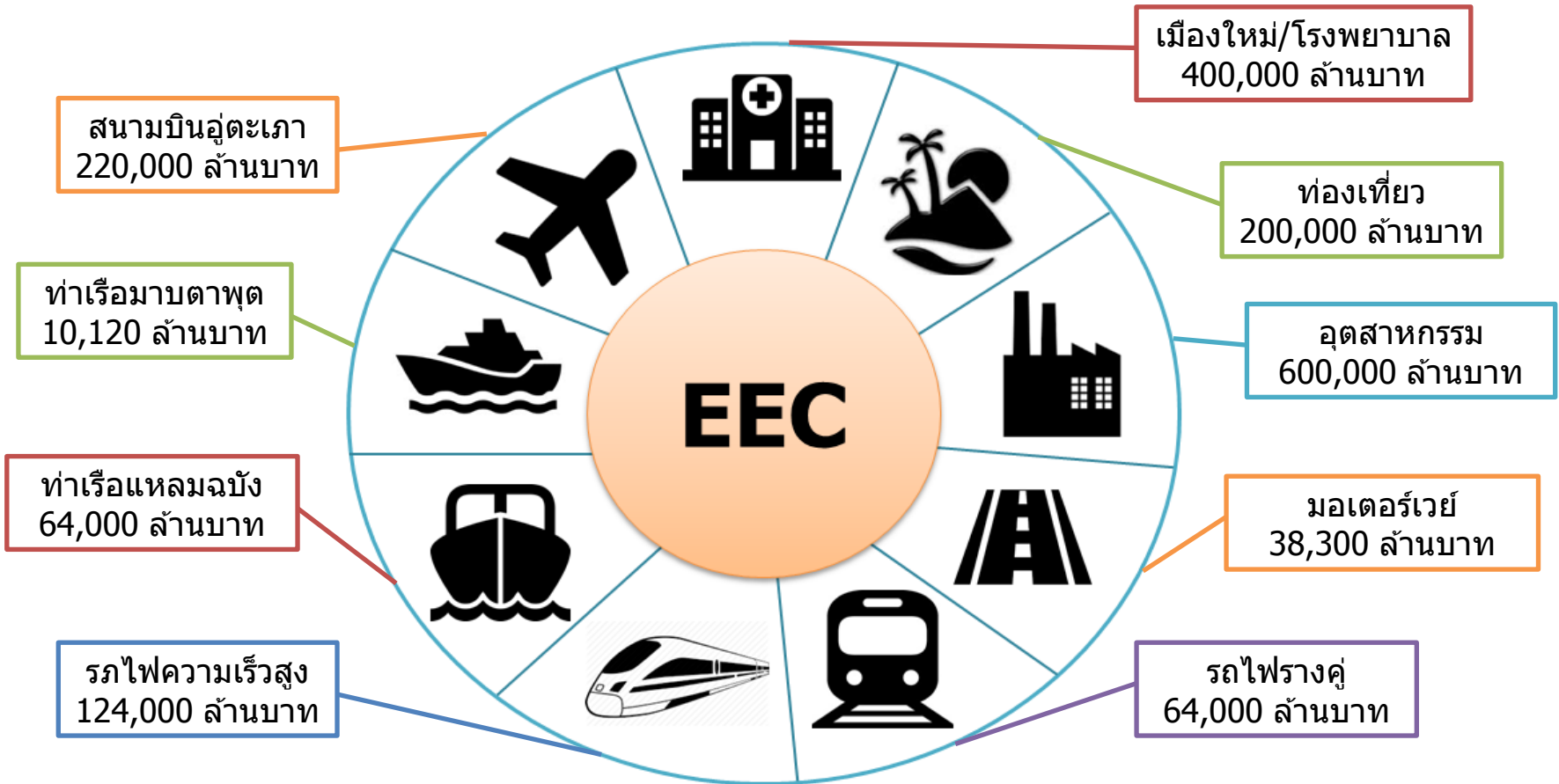
สนับสนุนให้มีการศึกษาเชิงลึก

“สร้าง/ซื้อ” เทคโนโลยี และระบบถ่ายทอดเทคโนโลยี

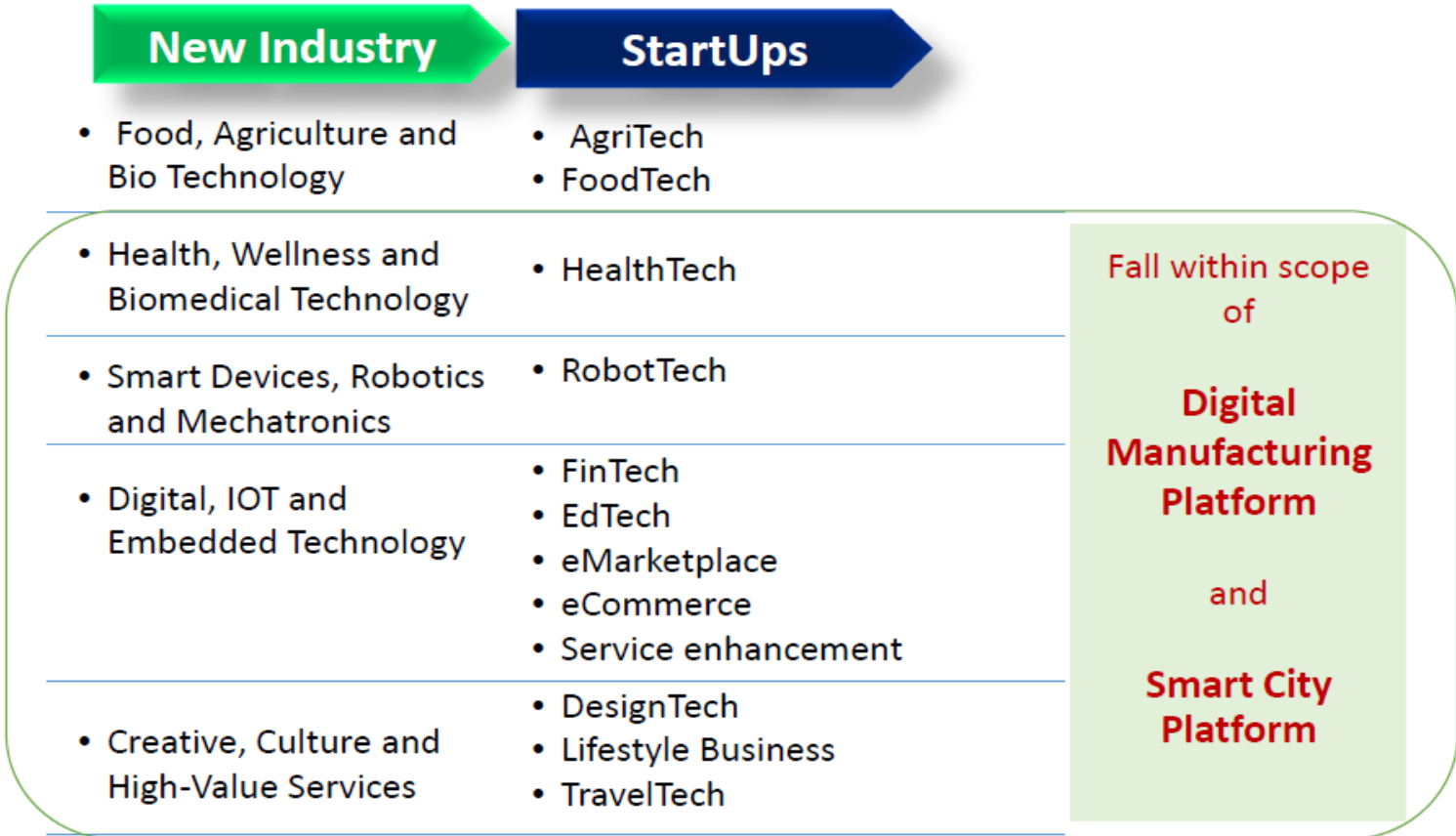
ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้รองรับ

อำนวยความสะดวก สมดุลเศรษฐกิจ-สังคม-สิ่งแวดล้อม

วงเงินลงทุนรัฐ-เอกชนในอีอีซีระยะ 5 ปี วงเงิน 1.72 ล้านล้านบาท

Thailand 4.0 : Transformation

Source: NSTDA, adapted from "Thailand 4.0", by Dr. Suvit Maesincee

Source : Dr. Thaweesak Koanantakool, Digital Park for SMEs, Digital Thailand 2016, President of NSTDA, May 28, 2016 at QSNCC

Thailand 4.0: Transforming towards the Value-Based Economy

More for Less

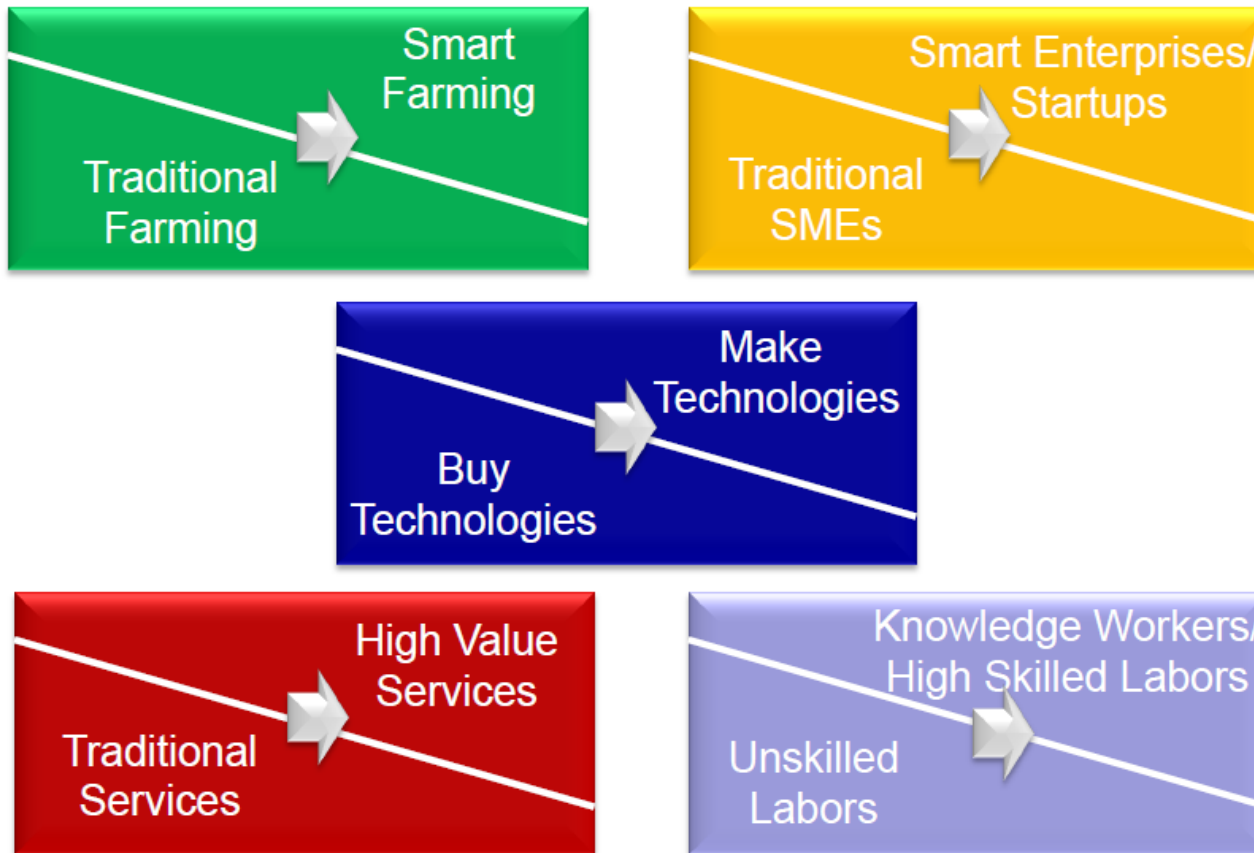

Less for More

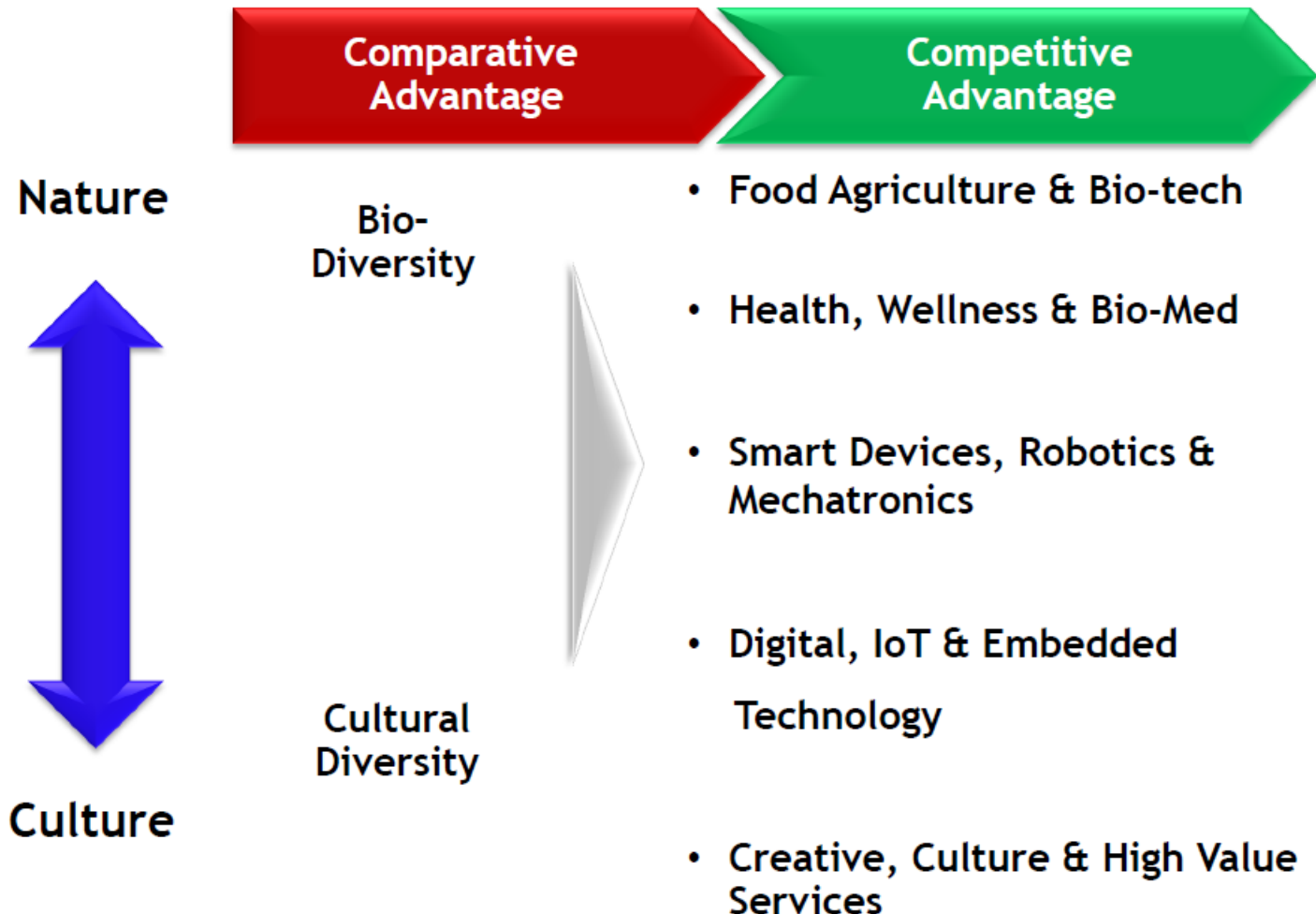
- **Commodities**
- **Industries**
- **Trade in Goods**

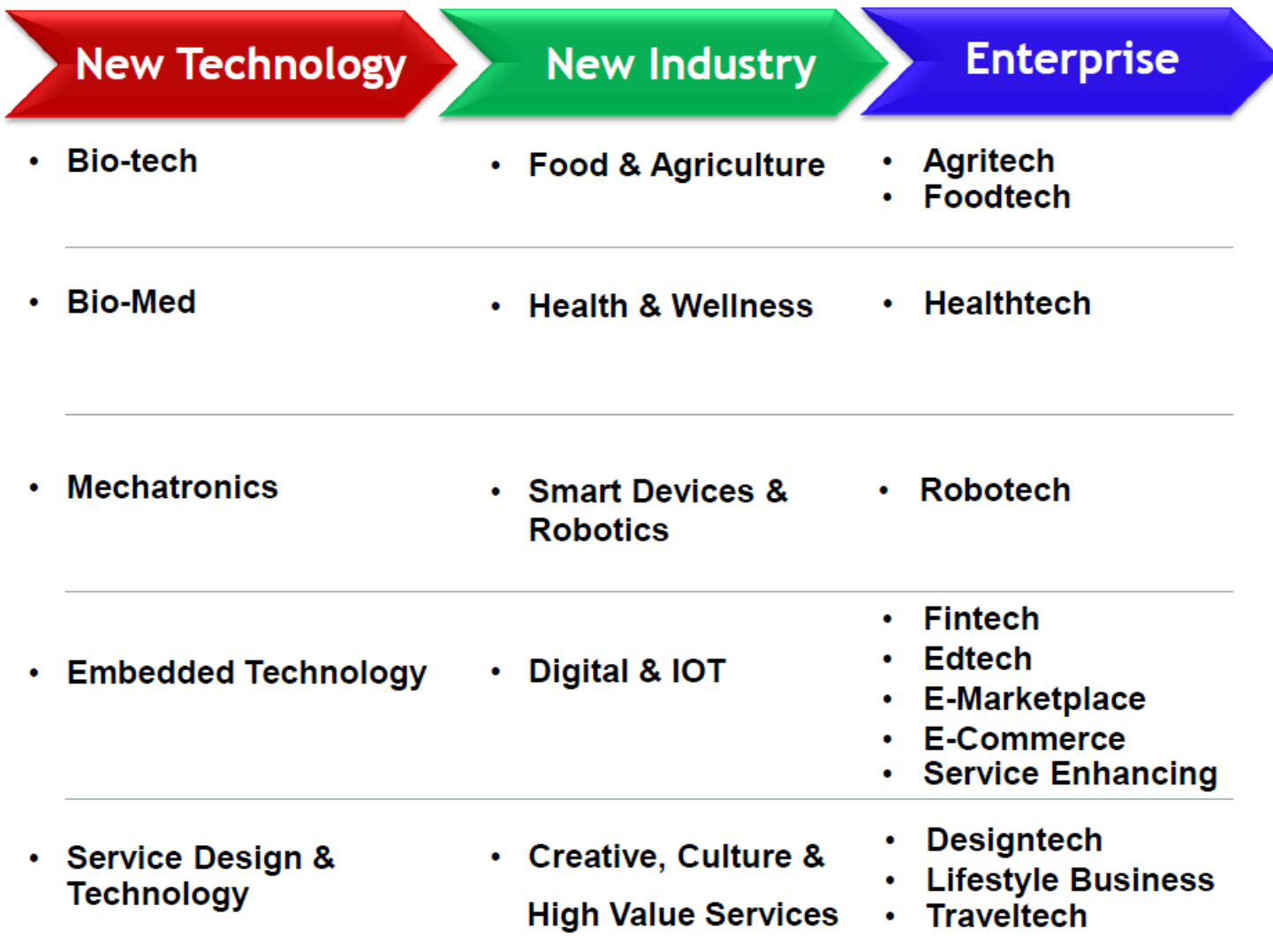
- **Innovation**
- **Technology & Creativity**
- **Trade in Services**

Transformative Shifts

Thailand 4.0: New Engines of Growth

ตัวอย่าง

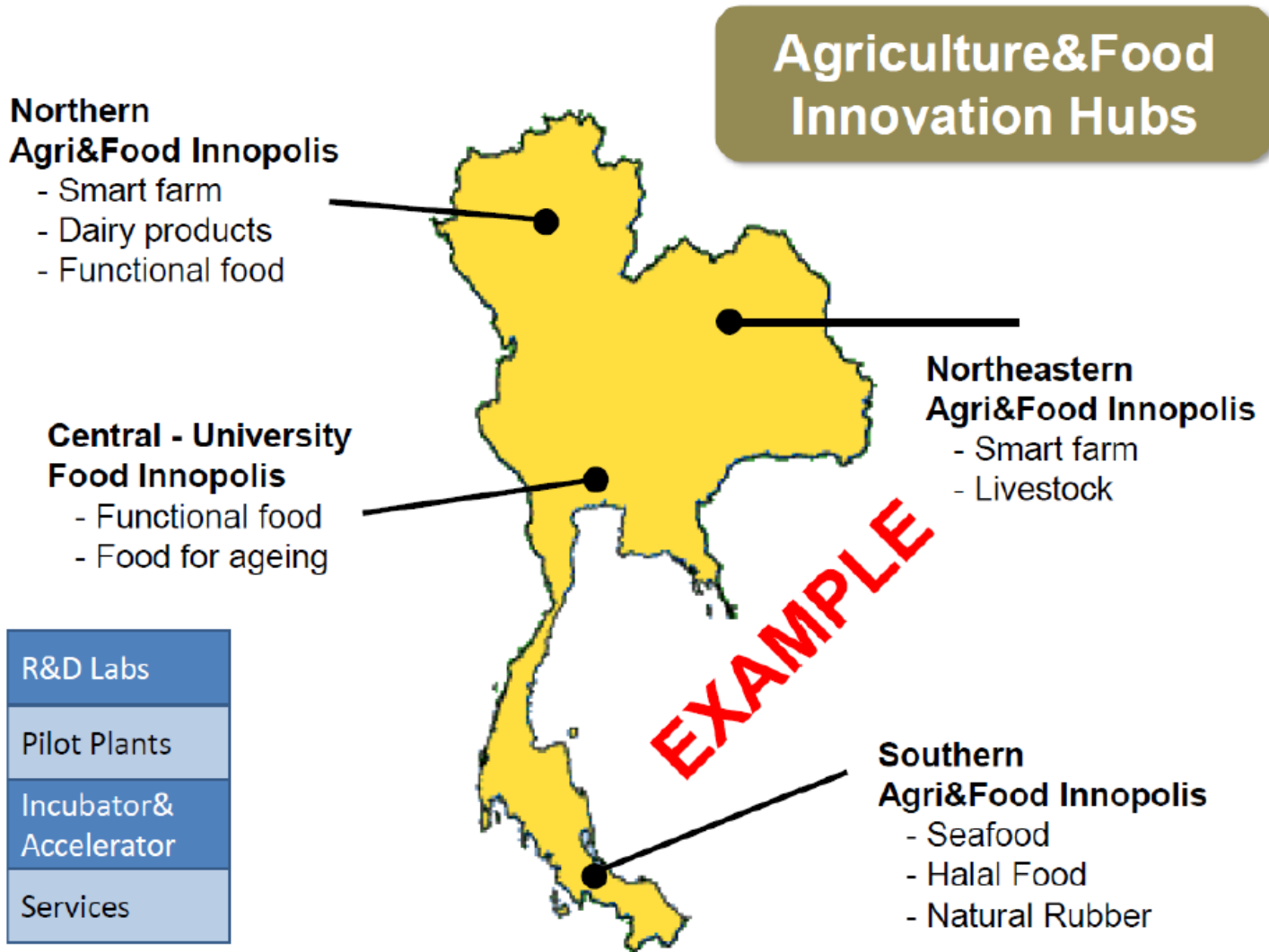
Examples

Agriculture&Food

<p>Smart Foods Smart Ingredients: Products and value chain</p>	<p>Smart Agriculture: Premium quality under climate change and aging society</p>
<p>Advanced Agriculture Technology Provider: Seed, feed, vaccine, machinery and other technologies for small holders</p>	

Source : Dr. Suvit Maesincee, a special lecture on "Thailand 4.0" at AIT.
<http://www.ait.ac.th/news-and-events/2016/news/thailand-4.0-english-dr.-suvit.pdf/view#.WNnFlm9973i>

กระจายนวัตกรรมไปทุกภูมิภาค

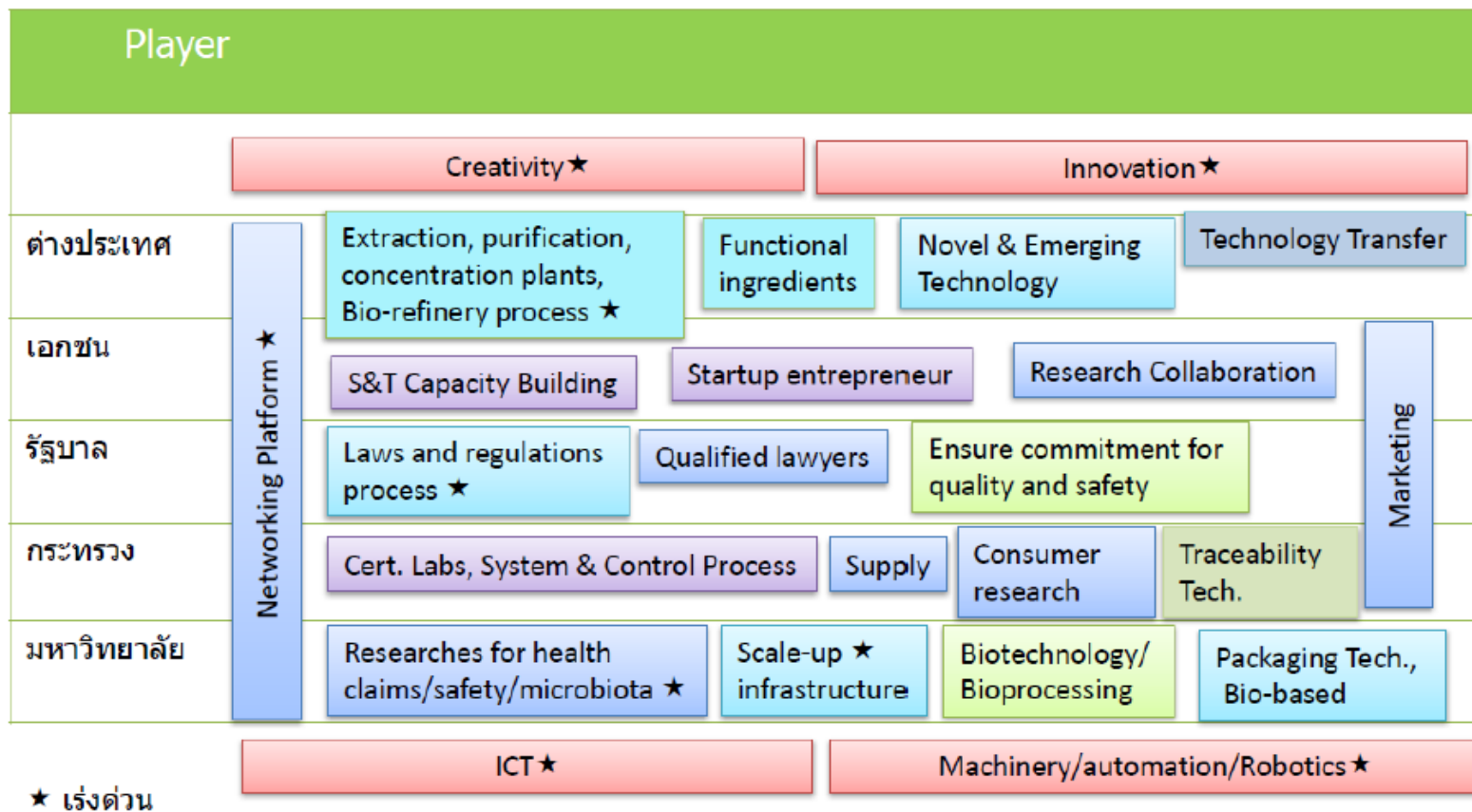

แนวทางดำเนินการ

- **ใช้มหาวิทยาลัยเป็นฐาน** เพราะบุคลากรด้าน R&D ส่วนใหญ่อยู่ในมหาวิทยาลัย ให้มีการทำงานเป็นเครือข่ายของมหาวิทยาลัย อาจใช้รูปแบบของ RUN (Research University Network) แต่เพิ่มมหาวิทยาลัยเข้าร่วม โดยเบื้องต้นเริ่มจากมหาวิทยาลัยในกลุ่ม ทปอ. 27 มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีศักยภาพ
- **ดึงมหาวิทยาลัยต่างประเทศ** ที่มีชื่อเสียงในด้านนี้มาร่วม
- **ดึงภาคเอกชน** ในพื้นที่มาลงทุนโดยใช้กลไกที่มีอยู่แล้วมาสนับสนุน เช่น Supercluster/Cluster/เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ/การเกิด Food Innopolis ระยะที่ 2/อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- **ดึงสถาบันการเงิน** และการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ มาต่อยอดนวัตกรรม
- **รัฐสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น**
- ความเชี่ยวชาญของแต่ละศูนย์จะต้อง **สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่** เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จาก R -> D -> I

Key Components

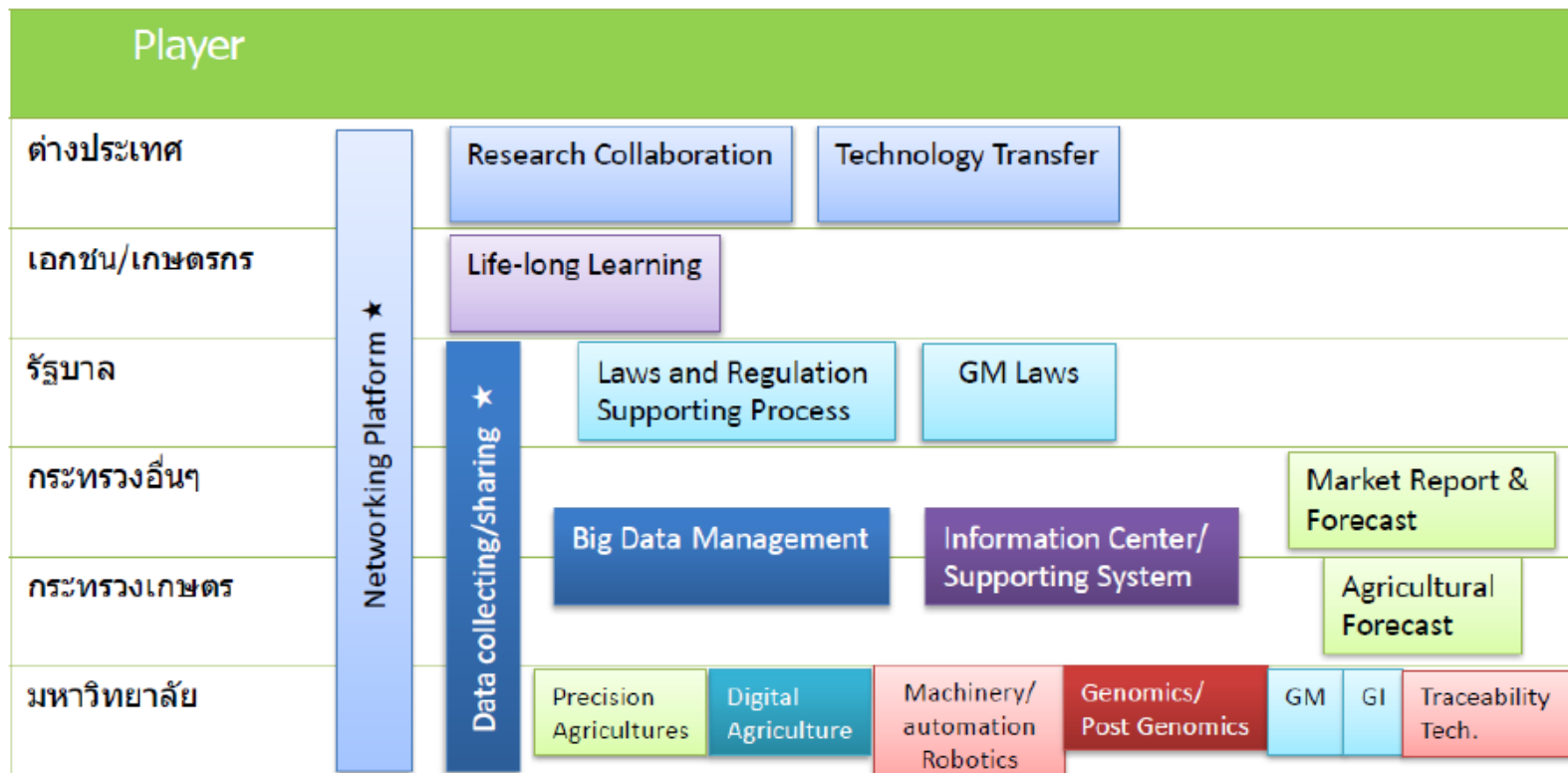
Smart Foods, Smart Ingredients:
Products and value chain

Technology Readiness:
Smart Foods, Smart Ingredients

Technology	Potential	Readiness	Technology Missing Link
Microwave assisted processing			Design of specific parameters
High pressure processing			Machine building and specific parameters
Encapsulation and controlled-released for health food			Design for specific product and scale up run
Gut-microbiota research for health			Instruments investment and research discipline collaboration
Bio-based materials for packaging			Scale up production
Food automation system, machinery and sensor			Collaboration of ICT, engineering and food processing
Biomass and bio-refinery for bioprocessing			Infrastructure, enzyme technology for specific processes

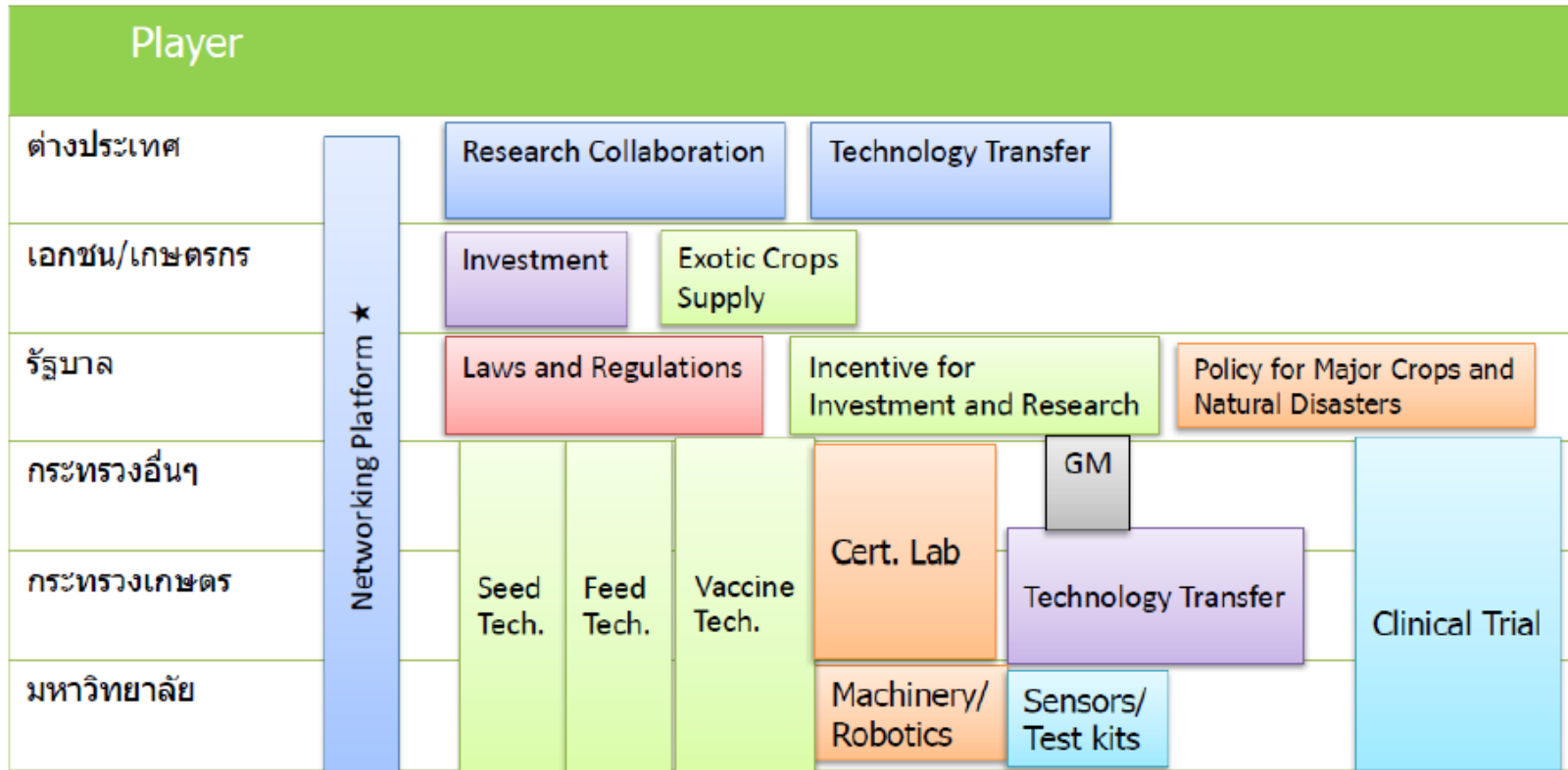
Smart Agriculture:
Premium quality under climate change and aging society

★ เร่งด่วน

มีผู้รับผิดชอบในการจัดหาเทคโนโลยี

Advanced Agriculture Technology Provider:
Seed, feed, vaccine, machinery and other technologies for small holders

★ เร่งด่วน

Technology Readiness:
Agriculture Technology and Bio-technology (1)

Technology	Potential	Readiness	Technology Missing Link
Genetic (Plants & Animals) and genomic technologies			การปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์เศรษฐกิจที่ปรับตัวและให้ผลผลิตได้ดีและมีคุณภาพสูงในเขตร้อน
Agricultural precision technologies			
Feed and fertilization technologies			ปุ๋ยสั่งตัด ชุดวิเคราะห์ดิน โปรแกรมคำนวณสูตรอาหาร
Water and irrigation technologies			
Housing and environmental control technologies			
Plant and animal protections, vaccination, insect and disease control technologies			

Technology Readiness:
Agriculture Technology and Bio-technology (1)

Technology	Potential	Readiness	Technology Missing Link
Farm machinery and robotics technologies			
Post harvesting technologies			
Agricultural Transportation technologies			

บูรณาการสู่เป้าหมายเดียวกัน

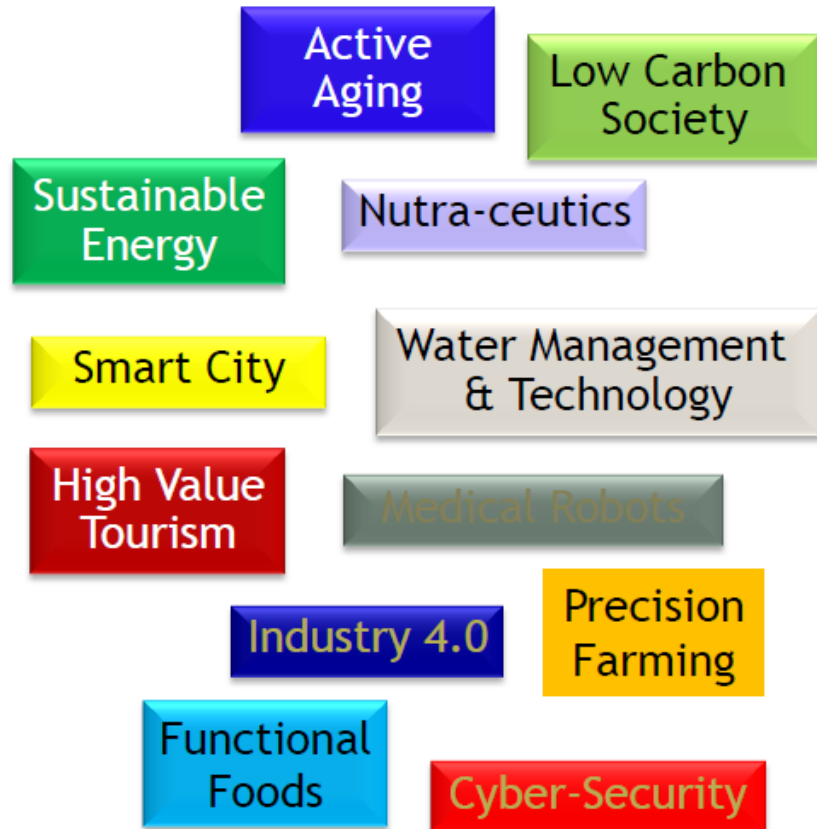
Examples New Growth Engine	Private Sector	Financial Institution	Local Leading University/ Research Institution	Global Leading University/ Research Institution	Govt. Support
• Food, Agriculture & Bio-tech	อิสระ, CP, ซีรฟงค์	GSB	- ม.เกษตร - ม.สงขลราช	- Wageningen - UC Davis - Cornell	
• Health, Wellness & Bio-Med	ปกต สหพัฒน์	BBL	- ม.มหิดล - ม.เชียงใหม่ - จุฬาลงกรณ์ - ม.ขอนแก่น		
• Smart Devices, Robotics & Mechatronics	กานต์ ประเสริฐ	KTB TMB	- พระจอมเกล้า ธนบุรี - จุฬาลงกรณ์ - สุรนารี		
• Digital, IoT & Embedded Technology	ศุภชัย ศุภกิจ	SCB	- พระจอมเกล้าลาดกระบัง - จุฬาลงกรณ์	- MIT Media Lab - Stanford Startup Garage	
• Creative, Culture & High Value Services	ธูปน วีระศักดิ์กันตนา	KBANK	- ม.กรุงเทพ - ม.ศิลปากร - TCDC	- KOCCA - KIDP - Stanford D School	

Emerging Priorities for Innovations

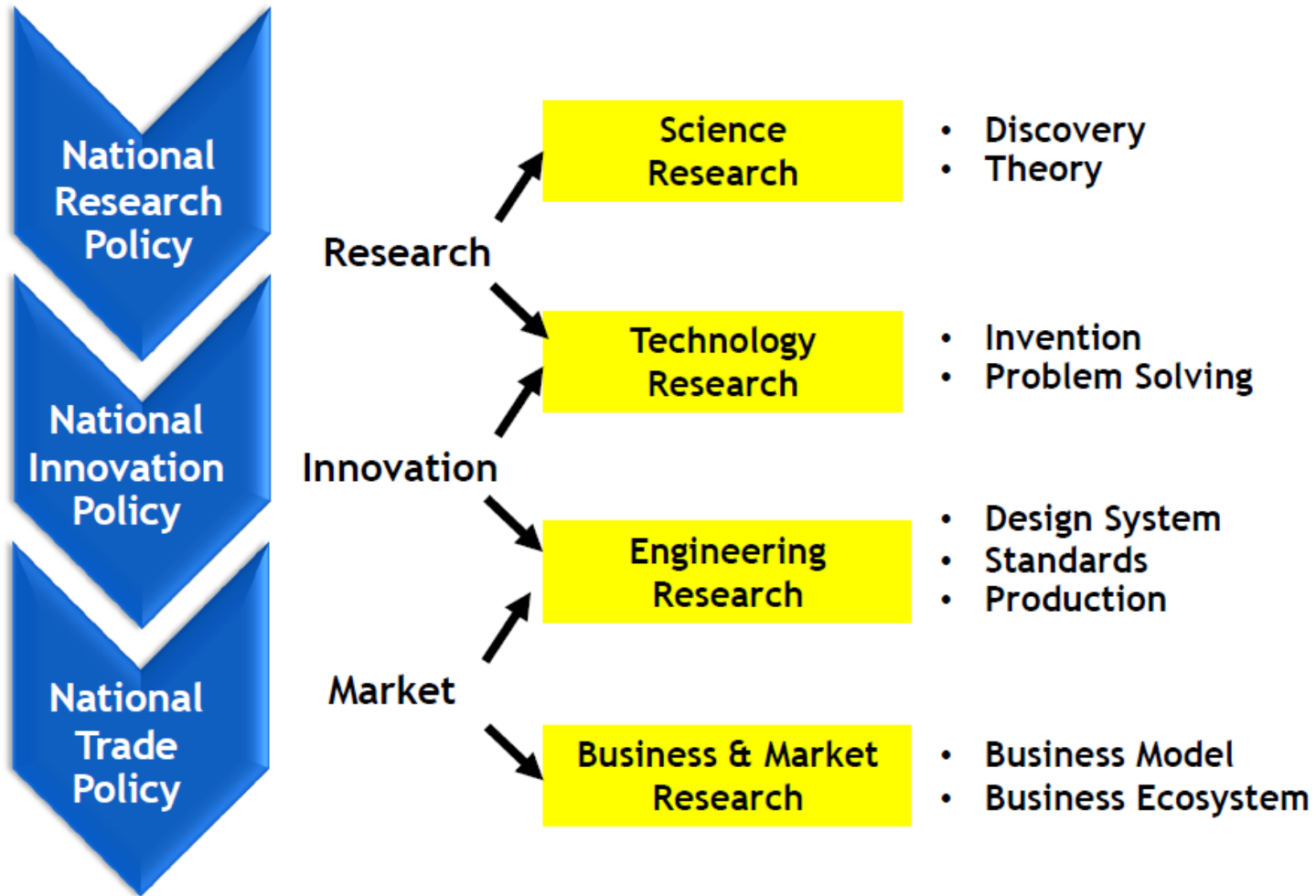
New Engines of Growth

- Food, Agriculture & Bio-tech
- Health, Wellness & Bio-Med
- Smart Devices, Robotics & Mechatronics
- Digital, IoT & Embedded Technology
- Creative, Culture & High Value Services

National Agenda/Global Agenda

The National Wealth Creation Strategy

Bridging National Competiveness with Global Connectivity

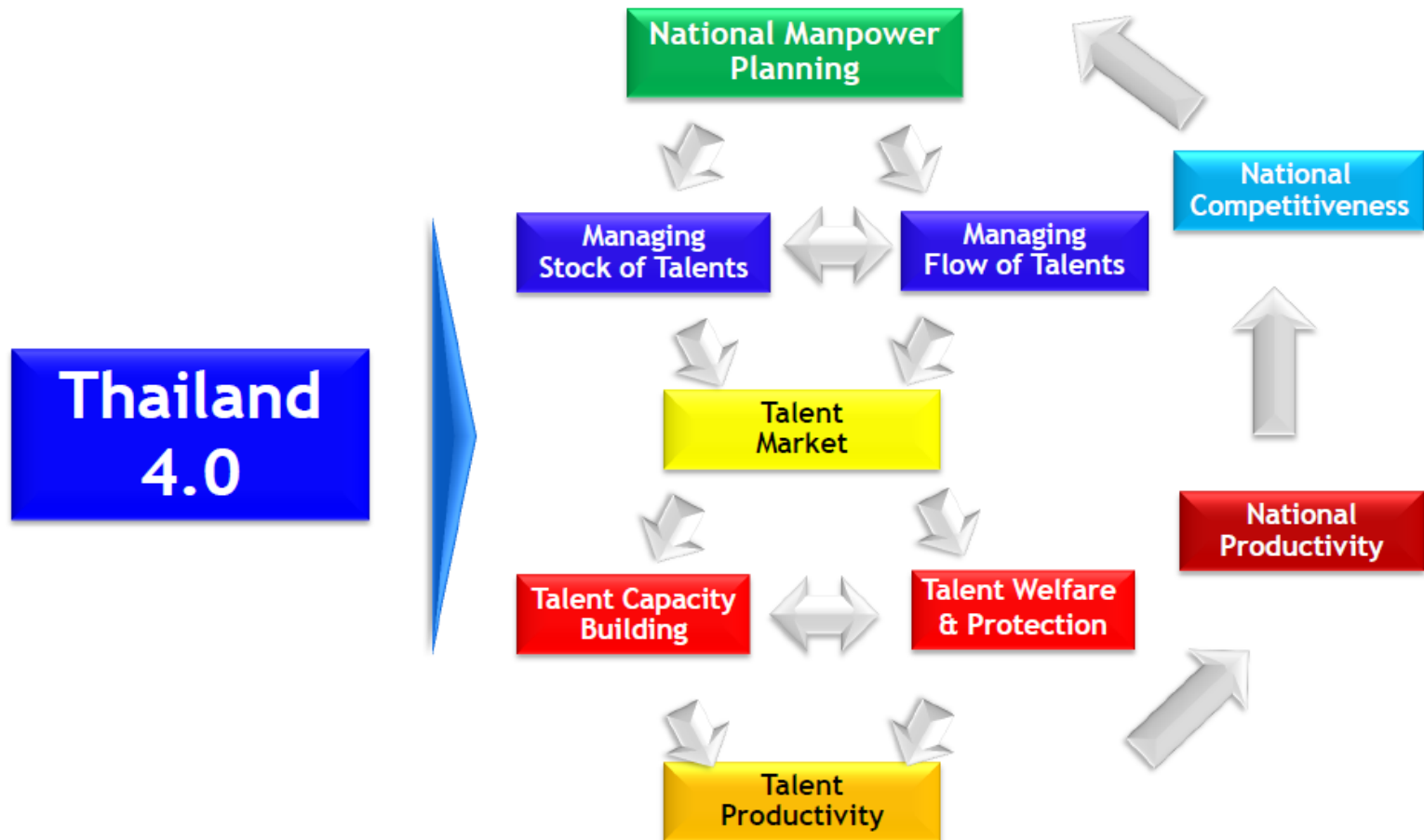

- Smart Farmers
- Smart Enterprises & Startups
- Competitive Talents
- Productive Labor Forces

- 5 Key Technologies
- 5 Targeted Industry Clusters
- Special Economic Zone
- Regional Head Quarter

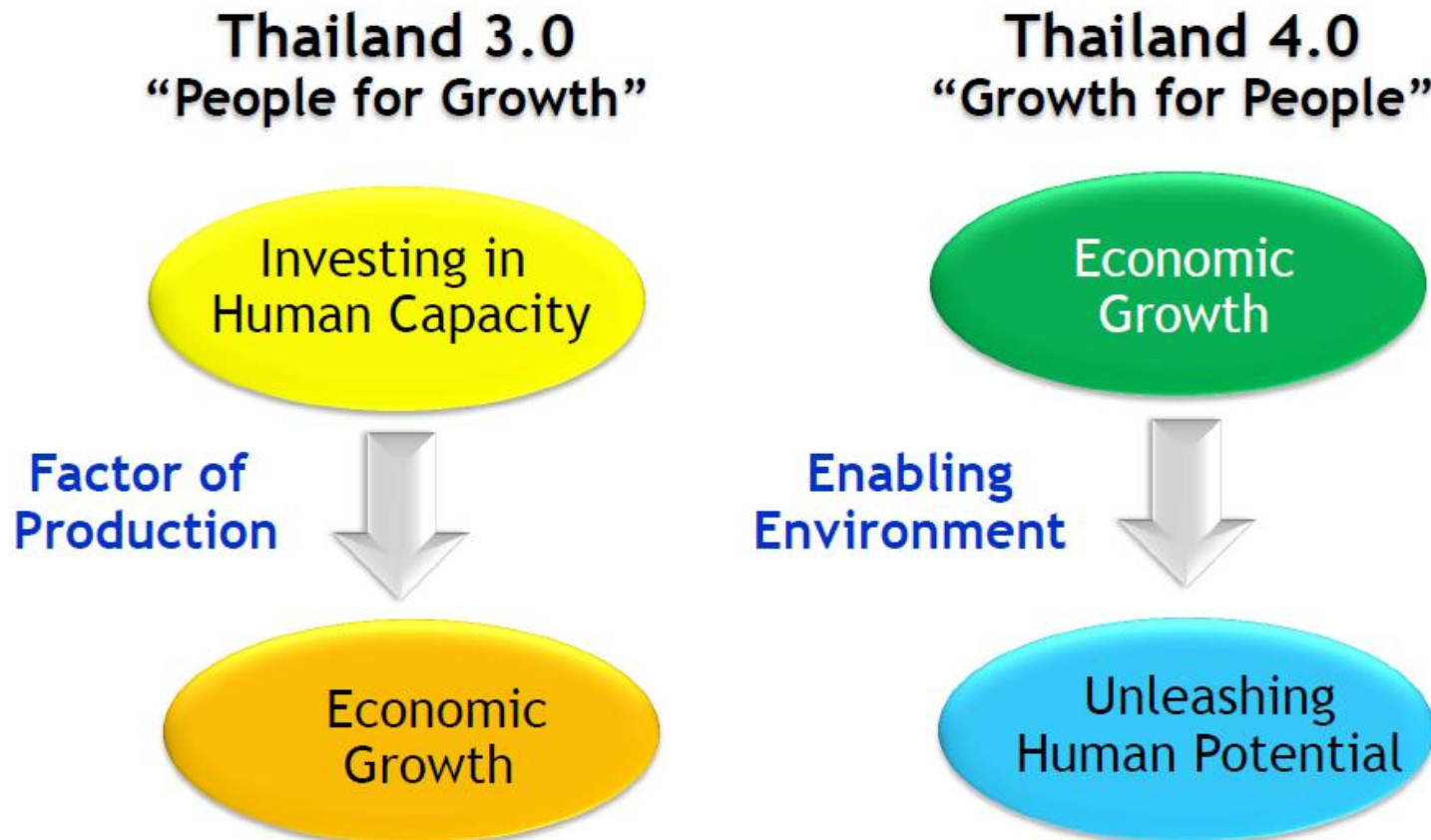
- Digital Platform
- Logistic Hub

Thailand 4.0 & National Human Capital Development

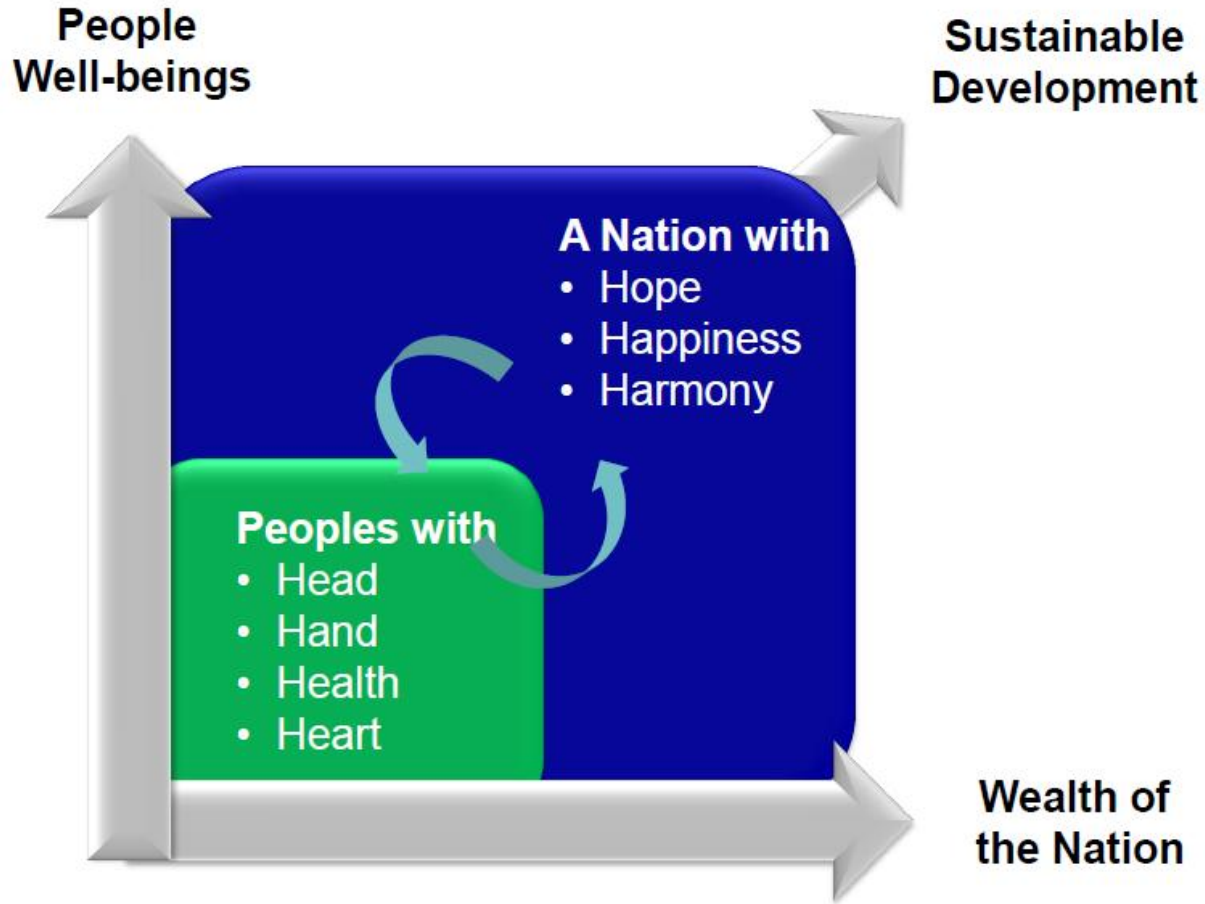

Fundamental Logics of Thailand 4.0

Thailand 4.0: People-Centric

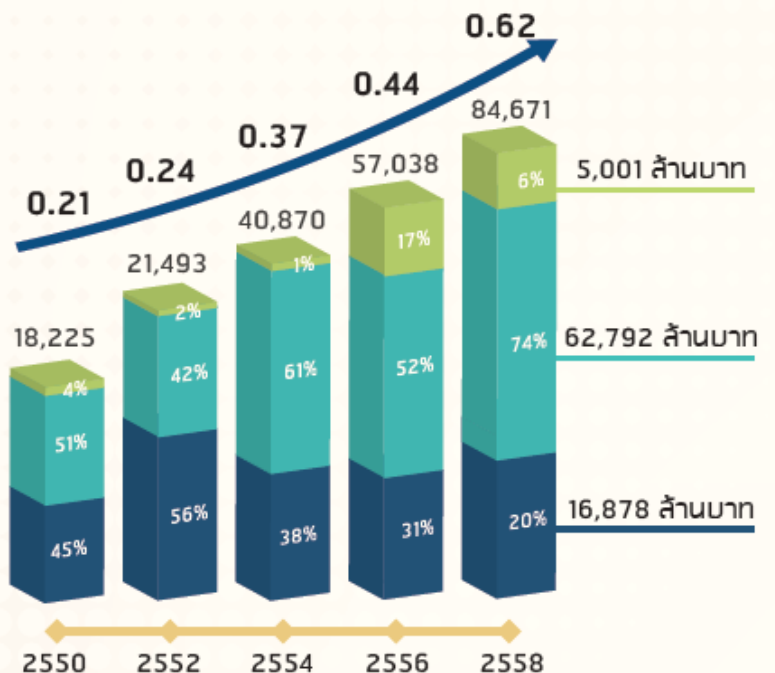
Thailand 4.0:

People Well-beings X Wealth of the Nation = Sustainable Development

- ต้องการการวิจัยเพื่อสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- แต่เท่าที่มีอยู่ส่วนมากทำ R&D แต่ไปไม่ถึง R&D&I

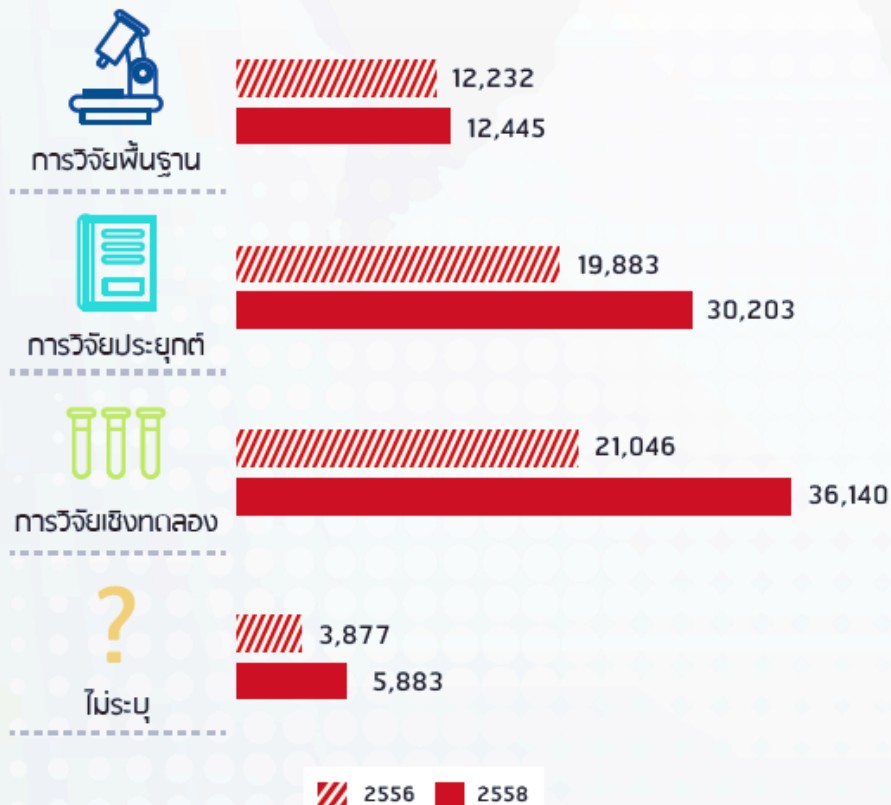
แนวโน้มค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนา ของประเทศ ตั้งแต่ปี 2550-2558

■ งบประมาณแผ่นดิน ■ ไม่ใช่งบประมาณแผ่นดิน ■ ไม่ระบุแหล่งทุน

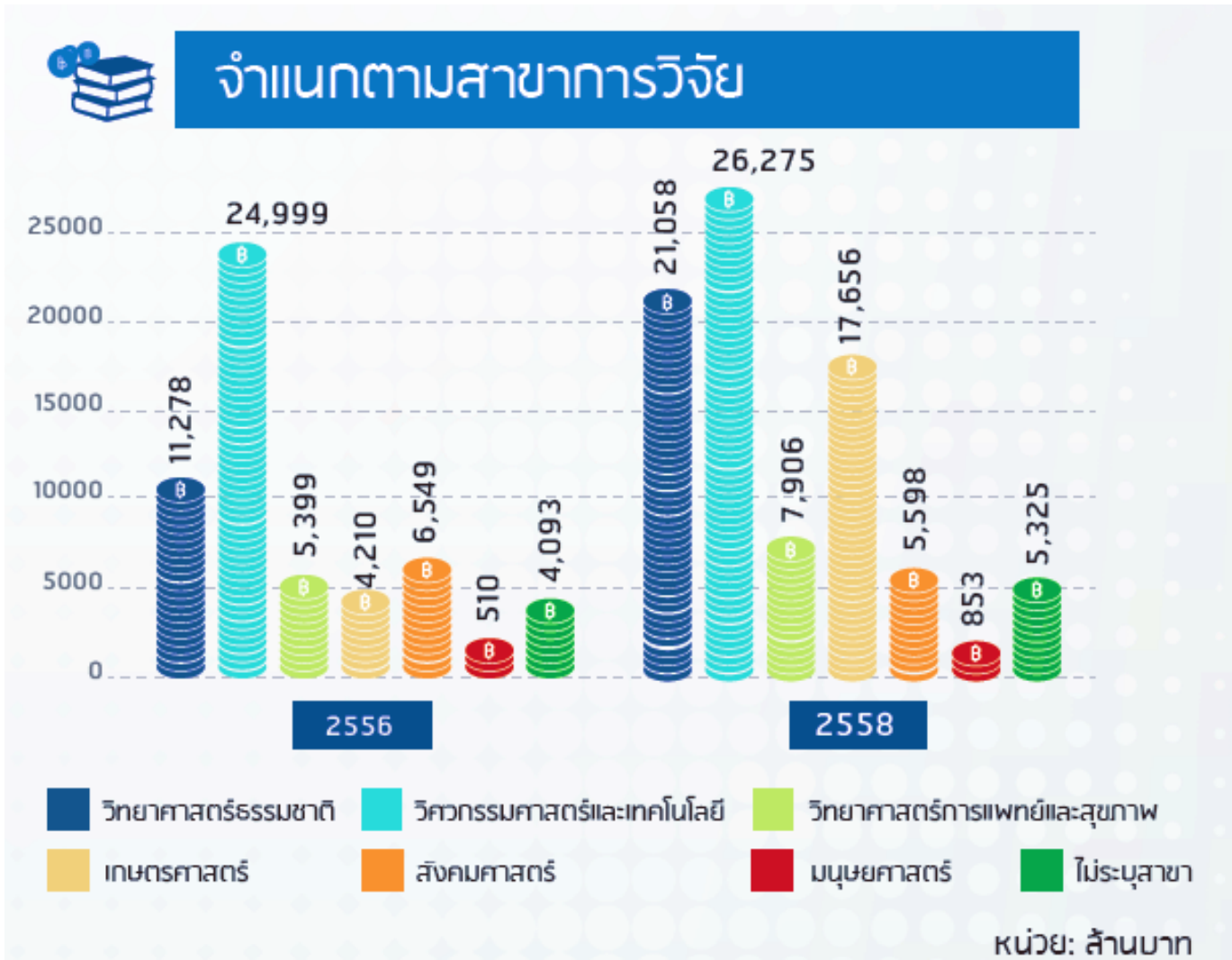
— ร้อยละของค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศ ต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

จำแนกตามประเภทการวิจัย

▨ 2556 ■ 2558

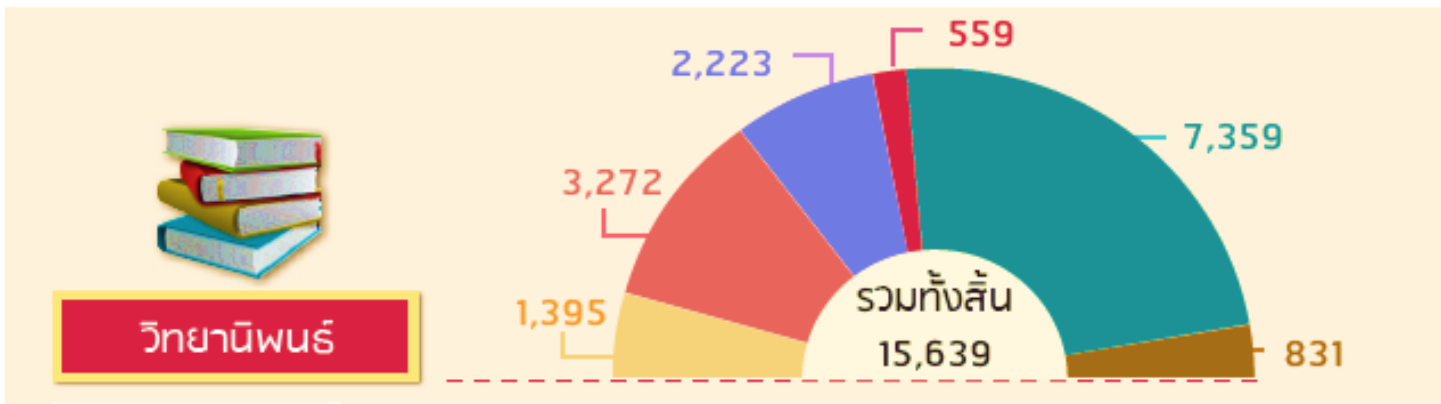
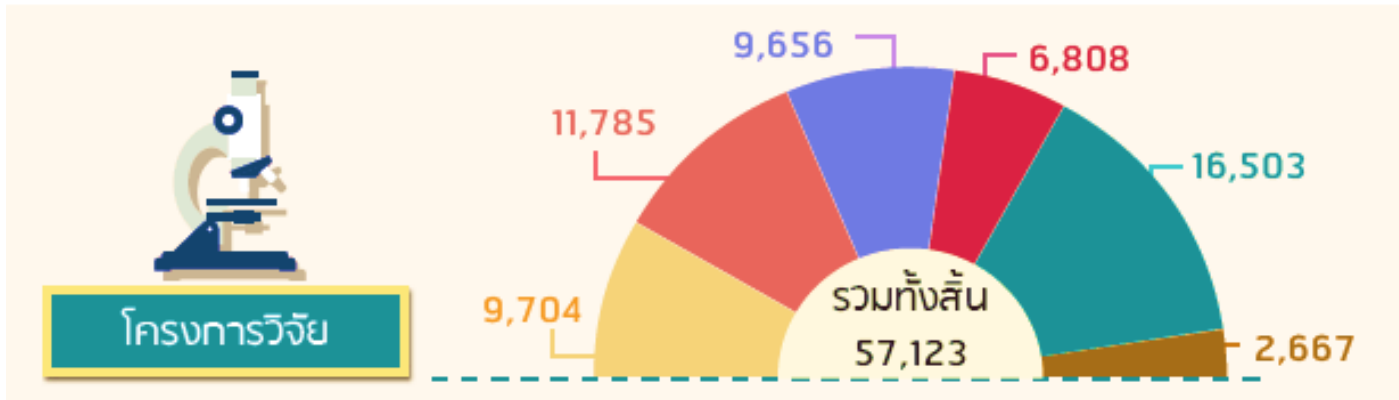
หน่วย: ล้านบาท

จำนวนนักวิจัยภาครัฐ

จำนวนนักวิจัยของประเทศไทย (แบบรายหัว)

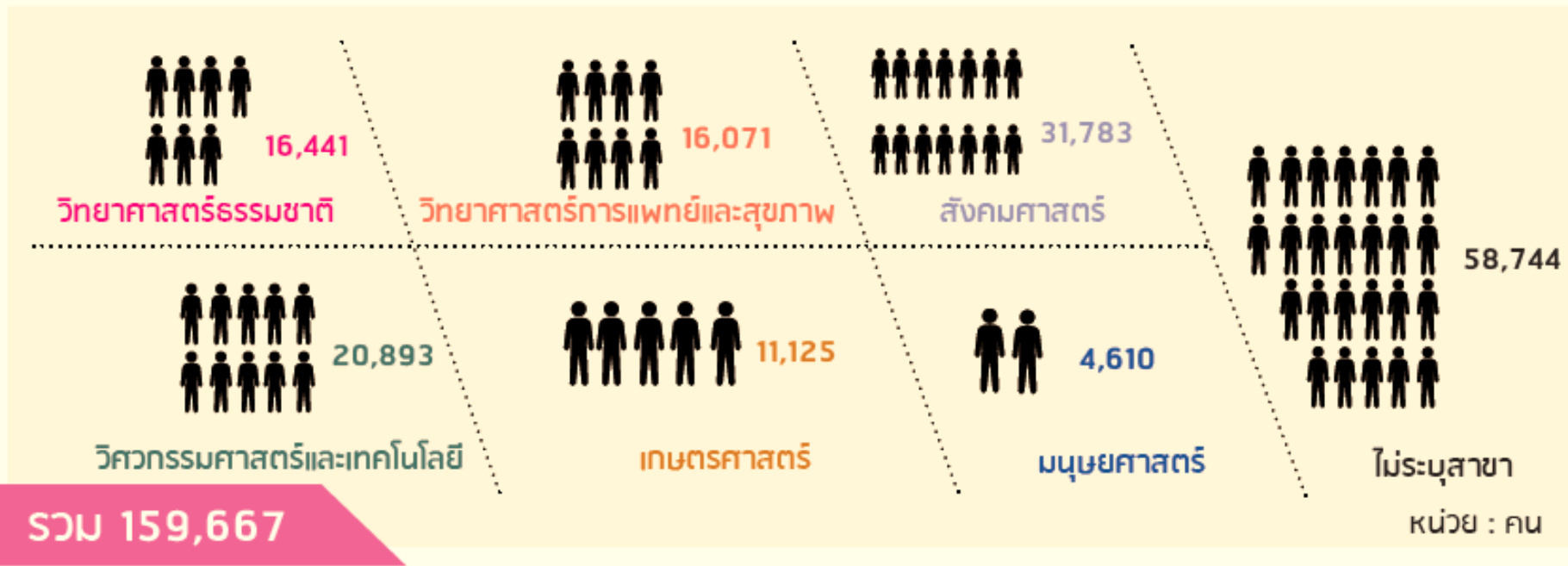
จำแนกตามประเภทโครงการและสาขาวิจัย (ไม่รวมภาคเอกชน) ปี 2558

■ เกษตรศาสตร์ ■ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ■ สังคมศาสตร์ ■ มนุษยศาสตร์ หน่วย : คน

■ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ■ วิทยาศาสตร์การแพทย์และสุขภาพ

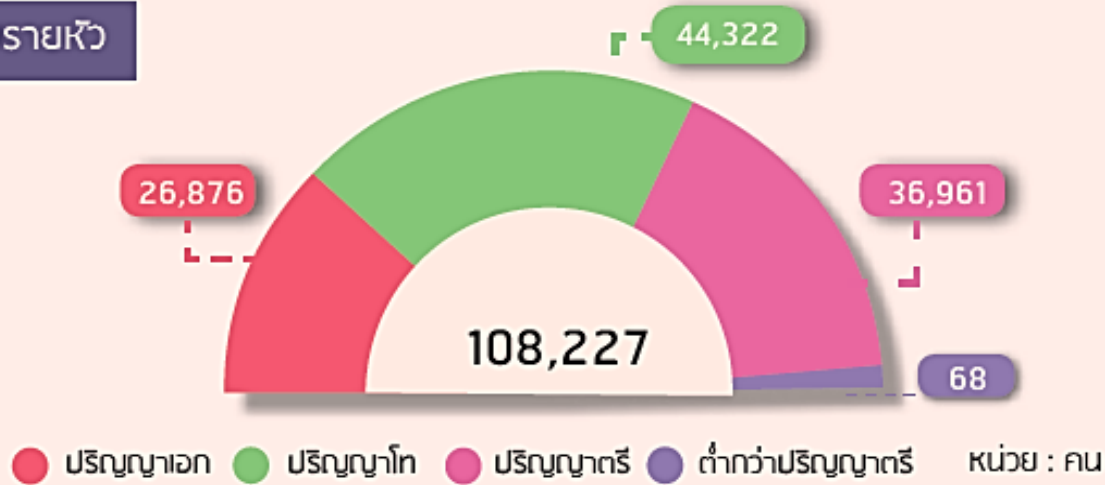
จำนวนบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย (แบบรายหัว) จำแนกตามสาขาการวิจัย ปี 2558

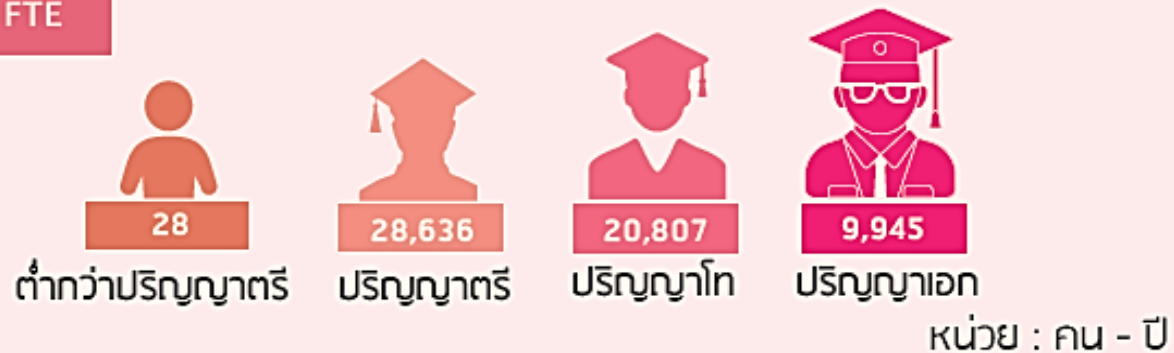
จำนวนนักวิจัยตามวุฒิการศึกษาค่อนข้างมาก

จำนวนนักวิจัยของประเทศไทย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปี 2558

แบบรายหัว

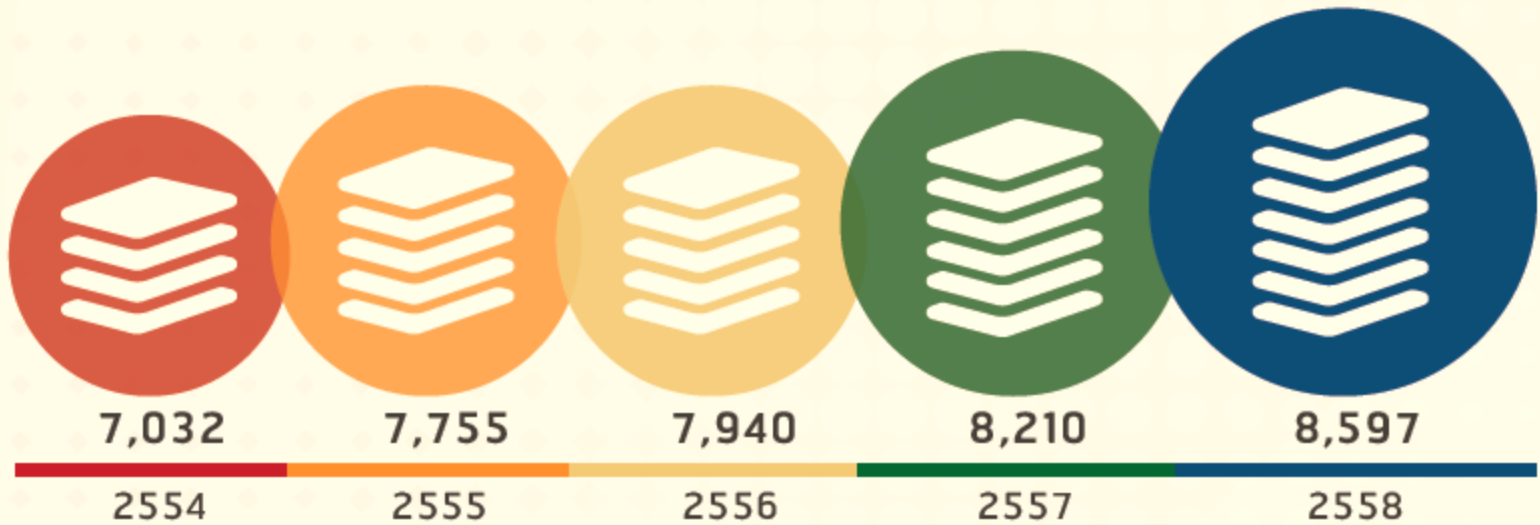
แบบ FTE

แต่จำนวนตีพิมพ์ผลงานระดับนานาชาติไม่โต

จำนวนบทความตีพิมพ์ทางวิชาการของไทย
ที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติ ปี 2554-2558

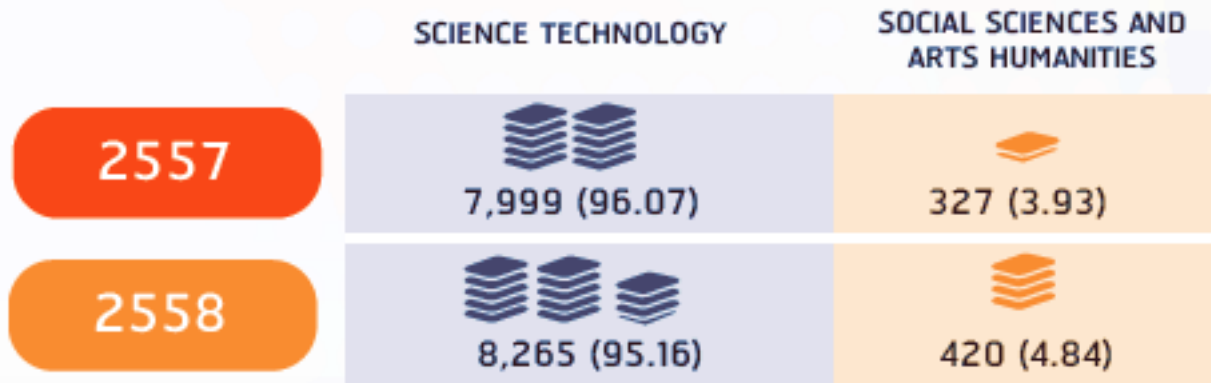
หน่วย : บทความ

ที่มา : Web of Science เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2559

แต่สาขา Non- S&T น้อยมาก

เปรียบเทียบจำนวนบทความตีพิมพ์ทางวิชาการในระดับนานาชาติ ระหว่างสาขา SCIENCE TECHNOLOGY กับสาขา SOCIAL SCIENCES AND ARTS HUMANITIES ของประเทศไทย

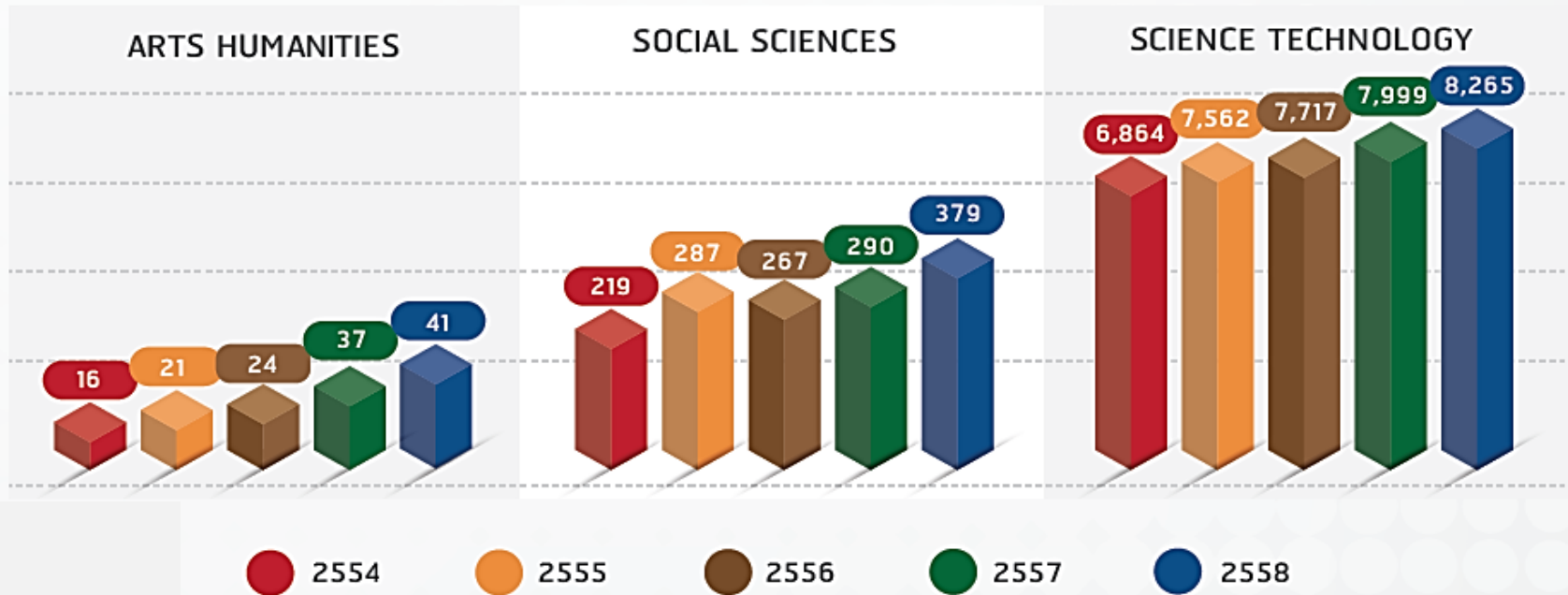
หน่วย : บทความ (ร้อยละ)

ที่มา : Web of Science เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2559
ประมวลผลโดย : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ถึงอย่างไรการตีพิมพ์ทางวิชาการสาขา science technology สูงสุด

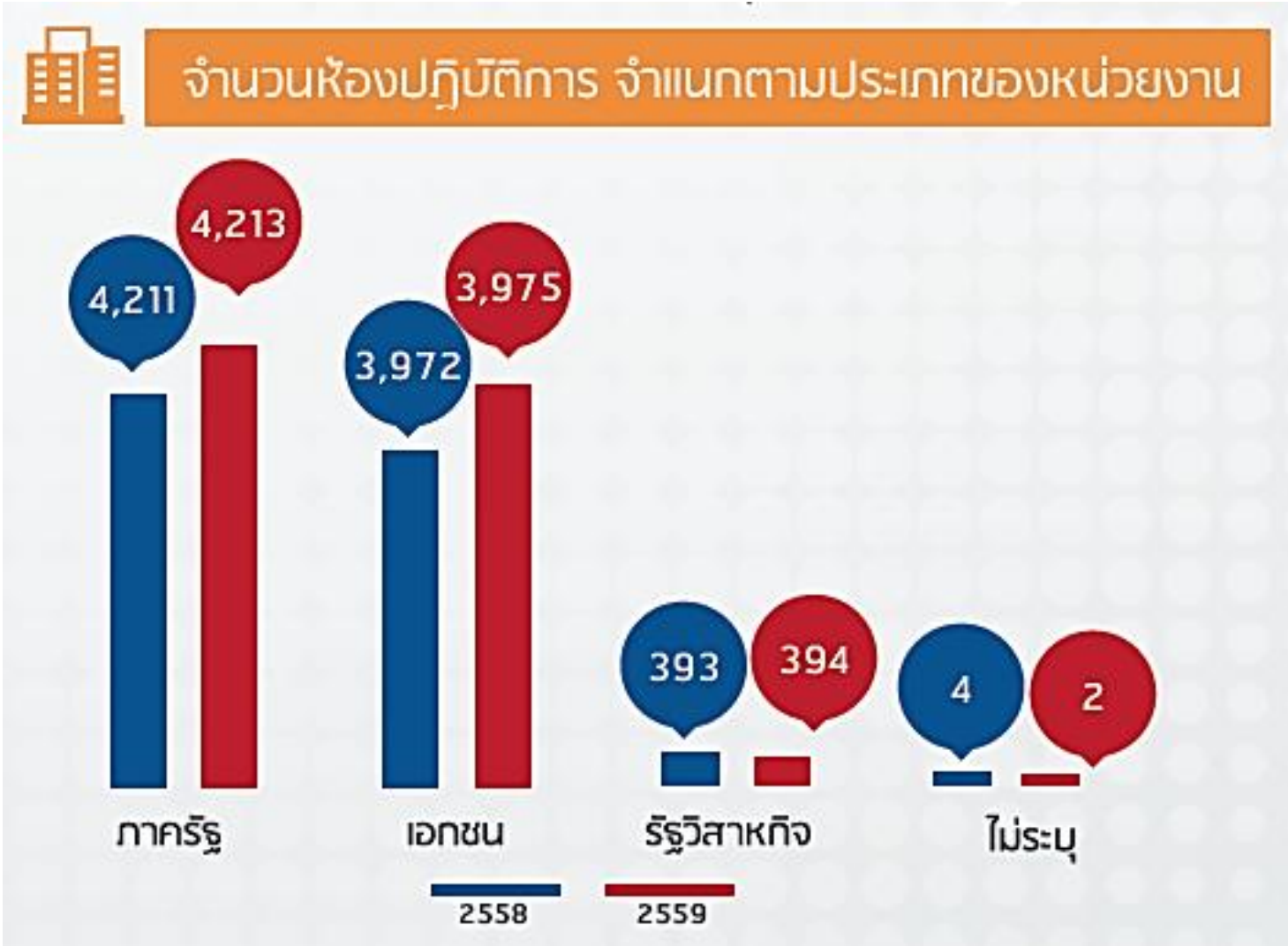

จำนวนบทความตีพิมพ์ทางวิชาการของไทยที่ได้รับการตีพิมพ์
ในระดับนานาชาติจำแนกตามสาขาวิชา

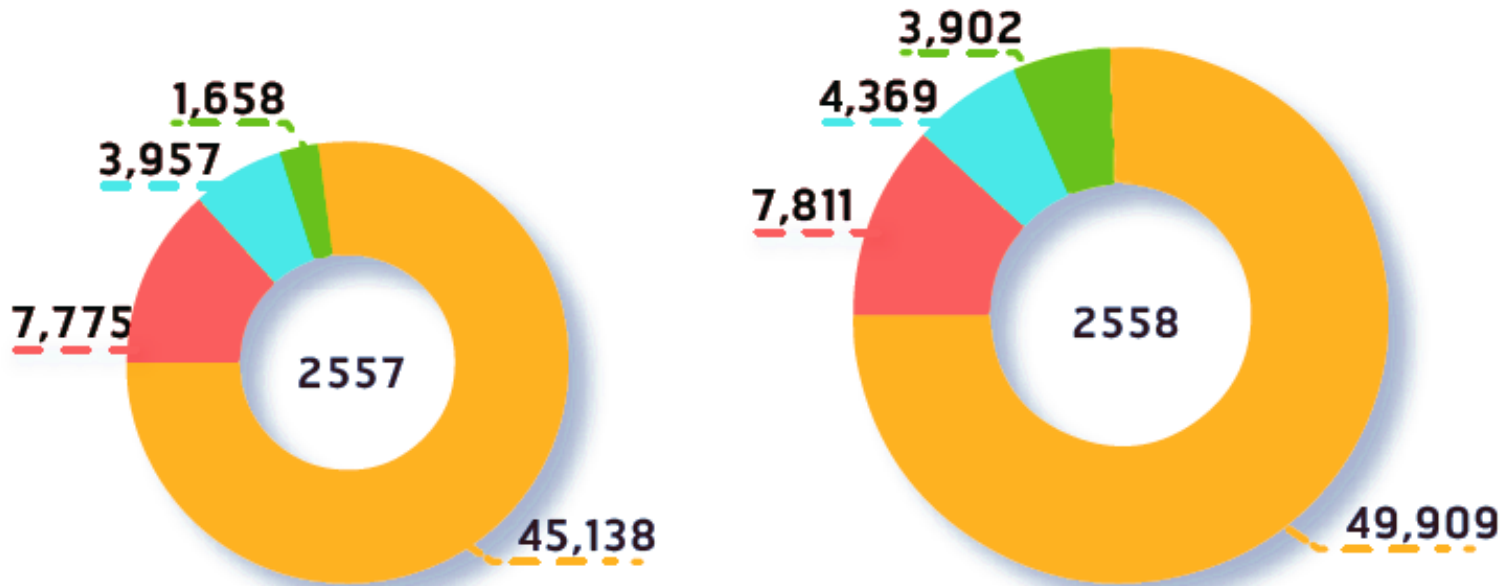
หน่วย : บทความ
ที่มา : Web of Science เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 17 พฤษภาคม 2559

จำนวนห้องปฏิบัติการของรัฐและเอกชนไม่แตกต่างกันมาก

สถิติการยื่นขอสิทธิบัตรยังต่ำมาก

การยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา

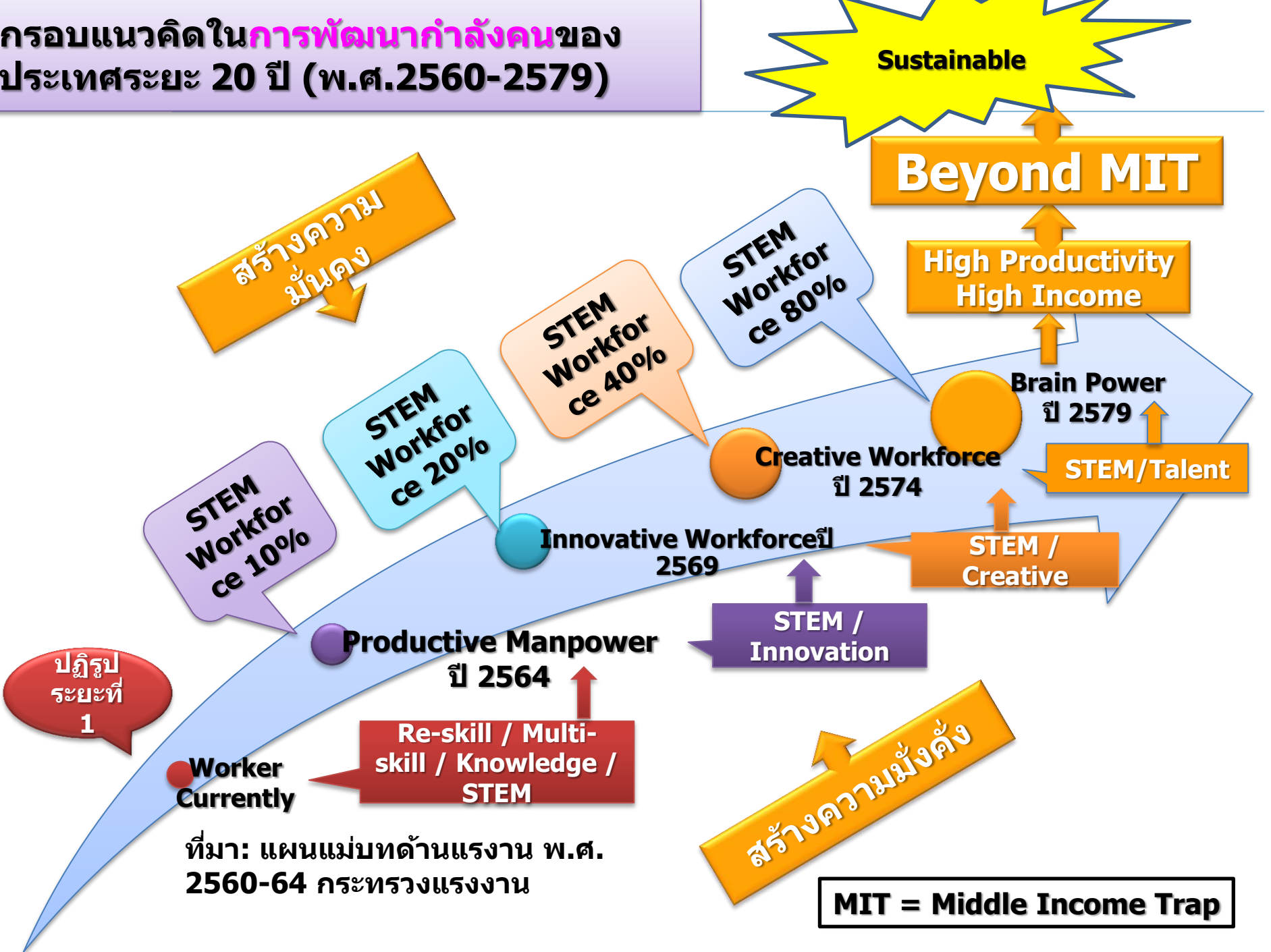
หน่วย : ราย

■ สิทธิบัตรการประดิษฐ์
 ■ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
 ■ อนุสิทธิบัตร
 ■ เครื่องหมายการค้า

ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา เข้าถึงข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2559

- พบว่านอกจากจำนวนนักวิจัยจะมีไม่มากแล้วยังพบมีไม่มากนักที่“เก่งจริง”และนักวิจัยจำนวนมากวิจัยเพื่อตัวเองไม่ได้สนใจที่จะวิจัยเพื่อชาติอย่างจริงจัง
- นอกจากนั้นยังพบอีกว่ากำลังแรงงานทั้งปัจจุบันและอนาคตยังไม่มีสมรรถนะเพียงพอที่จะเป็น ไทยแลนด์ 4.0

กรอบแนวคิดในการพัฒนากำลังคนของ
ประเทศระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)

ที่มา: แผนแม่บทด้านแรงงาน พ.ศ.
2560-64 กระทรวงแรงงาน

มั่นคง

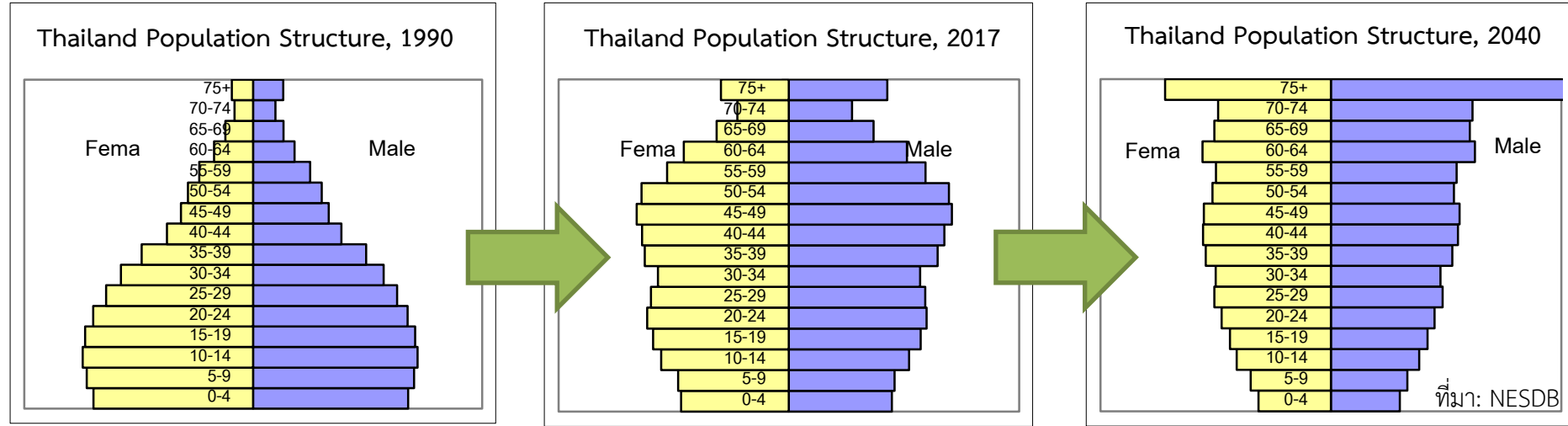
- มีหลักประกันที่ดี
- มีโอกาสในการทำงานที่มีคุณค่า (Decent Work)
- ได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย
- มีสภาพการจ้างที่เป็นธรรม
- มีสภาพแวดล้อมและสภาพการทำงานที่ปลอดภัย
- มีแรงงานสัมพันธ์ที่ดี
- ได้รับสวัสดิการแรงงานที่เหมาะสม
- มีศักยภาพได้มาตรฐานสากล

มั่งคั่ง

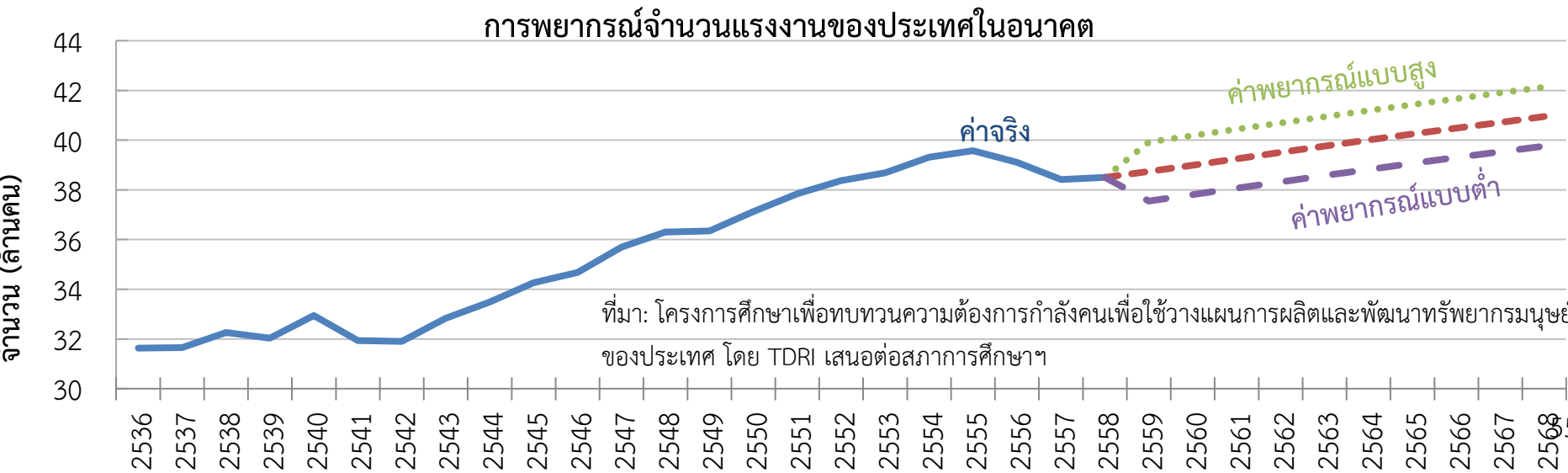
- มีรายได้สูง (High Income)
- **มีผลิตภาพแรงงานสูง**
- **(High Productivity)**

คุณภาพชีวิตที่ดี
อย่างยั่งยืน
(Sustainable)

ข้อจำกัดด้านแรงงานเชิงปริมาณ

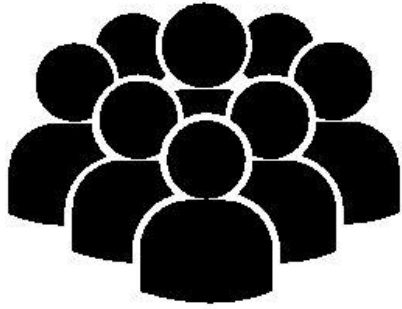

- เพียงแค่ระยะเวลาไม่ถึง 20 ปี โครงสร้างประชากรของไทยเปลี่ยนจากเจดีย์ เป็นแจกัน (ปากกว้าง)
- การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการส่งสัญญาณเตือนว่าเราเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว
- **กำลังแรงงานในระยะสั้นอาจมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ก็จะมีแนวโน้มลดลงในอนาคตอันใกล้**

ข้อจำกัดด้านแรงงานเชิงคุณภาพ

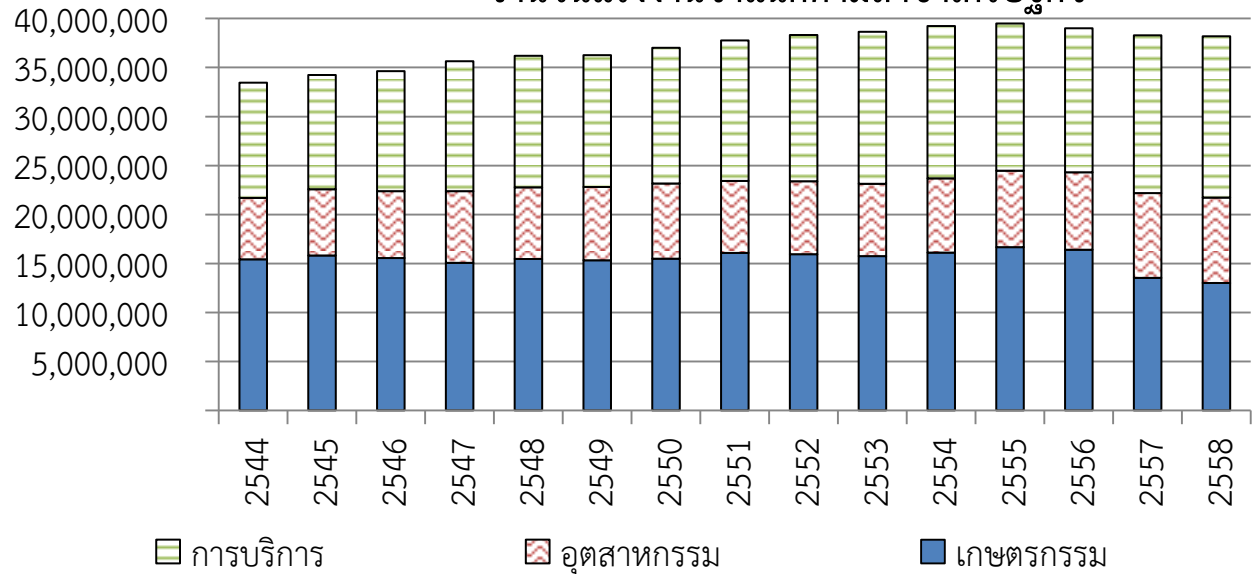
จำนวนแรงงานจำแนกตามสาขาเศรษฐกิจ

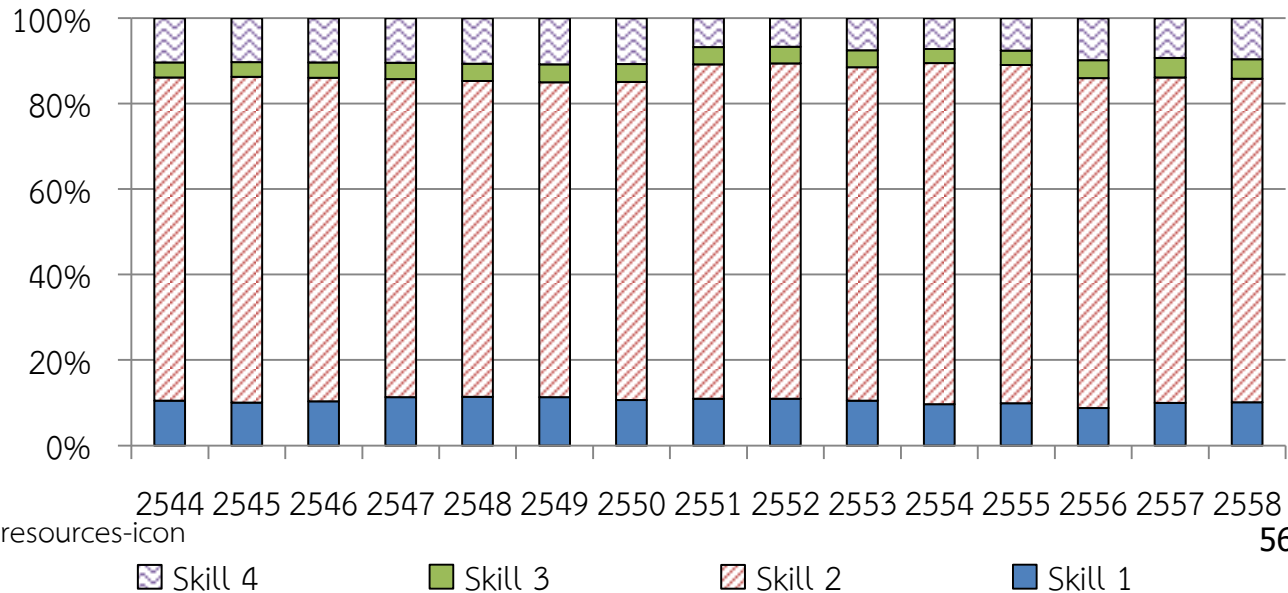
Quantity

VS

Quality

สัดส่วนแรงงานจำแนกตามระดับทักษะ

2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558

Skill 4 Skill 3 Skill 2 Skill 1

10 ทักษะที่ตลาดแรงงานทั่วโลกต้องการ

ปี 2020

1. ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน
2. การคิดวิเคราะห์
3. ความคิดสร้างสรรค์
4. การจัดการบุคคล
5. การทำงานร่วมกัน
6. ความฉลาดทางอารมณ์
7. รู้จักประเมินและการตัดสินใจ
8. มีใจรักบริการ
9. การเจรจาต่อรอง
10. ความยืดหยุ่นทางความคิด

ปี 2015

1. ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน
2. การทำงานร่วมกัน
3. การจัดการบุคคล
4. การคิดวิเคราะห์
5. การเจรจาต่อรอง
6. การควบคุมคุณภาพ
7. มีใจรักบริการ
8. รู้จักประเมินและการตัดสินใจ
9. กระตือรือร้นในการฟัง
10. ความคิดสร้างสรรค์

ที่มา: Future of Jobs Report, World Economic Forum

ปริมาณ + คุณภาพ (เปรียบเทียบกับ ASEAN)

Human Capital Index (HCI) 2016 ของ ASEAN ในแต่ละช่วงอายุ

ประเทศ	อันดับ (จาก 130 ประเทศ)					
	รวม	อายุ 0 - 14	อายุ 15 - 24	อายุ 25 - 54	อายุ 55 - 64	อายุ 65+
สิงคโปร์	13	5	25	6	39	52
มาเลเซีย	42	46	20	30	65	106
ไทย	48	74	39	46	62	60
ฟิลิปปินส์	49	75	54	49	42	34
เวียดนาม	68	89	31	70	60	57

- HCI ของประเทศไทยยังอยู่ในลำดับที่ 3 ในอาเซียน
- ช่วงอายุ 0 -14 ปี ซึ่งเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของการศึกษาประเทศไทยกลับอยู่ในลำดับที่ 74 ของโลก
- ช่วงอายุ 15 - 24 ปี คือการนำเอาความรู้มาใช้และทักษะมาประยุกต์ใช้ในการทำงานนับว่าประเทศไทยยังอยู่ในอันดับที่ดี คือ 39 ขณะเดียวกันเวียดนามในช่วงอายุนี้อันดับที่ดีกว่าไทย
- ช่วงอายุ 25 - 54 ปี คือ การเข้าสู่วัยแรงงานอย่างแท้จริงที่จะนำเอาศักยภาพที่มีมาพัฒนาให้เกิดการจ้างงานอย่างมีคุณภาพ โดยประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 46
- ขณะที่ช่วงอายุ 55 - 64 ปี ที่แรงงานในกลุ่มนี้ควรอยู่ในระดับของ Managerial Level นั้น อันดับของประเทศไทยกลับอยู่ในลำดับที่ 62 น้อยกว่า ฟิลิปปินส์
- การเปิดโอกาสของแรงงานสูงอายุ (65+) ขึ้นไปประเทศไทยยังอยู่ในลำดับที่ไม่ดีนักเมื่อเทียบกับ ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และเวียดนาม

เตรียมคนตามTrend มิติต่างๆของโลกปัจจุบัน

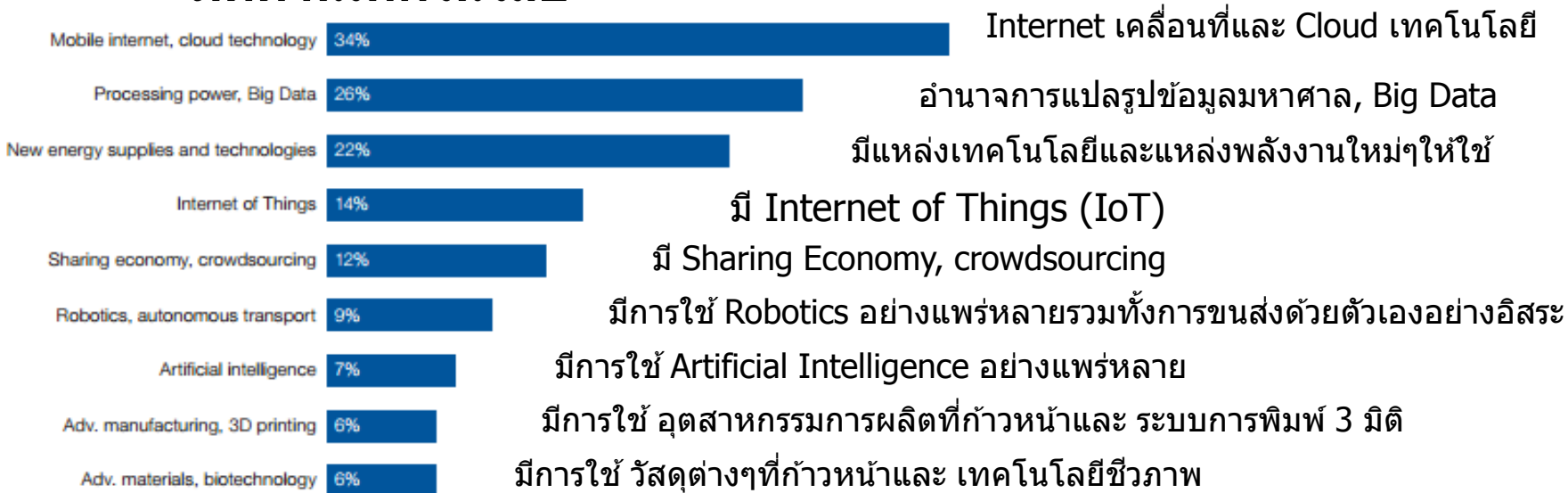
มิติเศรษฐกิจ สังคมและประชากร

DEMOGRAPHIC AND SOCIO-ECONOMIC

TECHNOLOGICAL

มิติด้านเทคโนโลยี

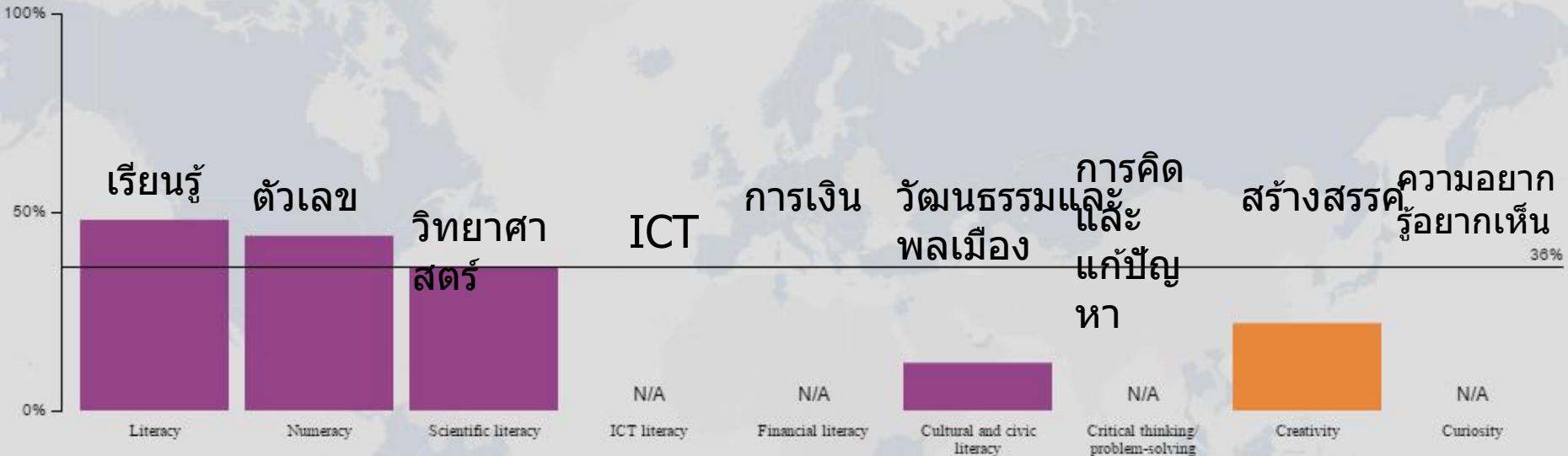

ทิศทางการที่ต้องเร่งเตรียมพร้อม

- กำลังแรงงานไทยมีจุดอ่อนมากมายที่จำเป็นต้องแก้ไขให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

Thailand

ที่มา: OECD

- สนับสนุนธุรกิจที่มีการลงทุนที่เน้นนวัตกรรมและ สนับสนุนกลยุทธ์การเพิ่มประสิทธิภาพธุรกิจโดยใช้แนวคิด Talent Management เพื่อขยายขีดความสามารถและโอกาสให้ได้มากที่สุด
- สนับสนุนการเก็บข้อมูลที่สำคัญต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นในอนาคต รวมถึงแนวโน้มทิศทางอาชีพที่สำคัญต่อประเทศ
- เน้นการเตรียมคนที่มีคุณภาพตั้งแต่ระบบการศึกษา โดยเน้นให้ความสำคัญกับการศึกษาแบบ STEMs เป็นพิเศษ
- ขยายโอกาส และช่องทางการเข้าถึงการ re-skill แก่แรงงาน เพื่อให้แรงงานได้มีโอกาส Modify Skill อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

มีกำลังคนความรู้เพียง ม.ต้นหรือต่ำกว่ามากกว่า 63% จะปรับตัว

เข้าใจเทคโนโลยีได้หรือไม่

ม.ต้นหรือต่ำกว่า 63.2%, ม.ปลาย 12.4%, ปวช.และ ปวส. 8.7%, ป.ตรีหรือสูงกว่า 15.7%

(หน่วย : พันคน)

	ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	ปวช.	ปวส.หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	รวม
15 - 19 ปี	333.5	425.1	117.3	24.0	3.6		903.5
20 - 24 ปี	654.7	1,003.5	721.1	192.4	254.1	389.9	3,215.6
25 - 29 ปี	738.5	1,004.3	741.0	241.4	352.0	1,079.9	4,157.1
30 - 34 ปี	852.3	922.8	764.7	216.9	357.7	1,124.6	4,238.9
35 - 39 ปี	1,393.7	886.0	759.7	215.4	344.3	1,095.5	4,694.6
40 - 44 ปี	2,218.5	725.2	569.2	137.1	212.2	795.3	4,657.6
45 - 49 ปี	2,888.4	592.0	554.1	162.4	164.4	620.0	4,981.3
50 - 54 ปี	2,845.2	335.3	300.9	129.6	145.2	467.2	4,223.4
55 - 59 ปี	2,586.5	253.6	173.9	86.1	77.2	401.6	3,578.9
60 - 64 ปี	1,876.7	91.8	57.7	17.6	18.6	80.0	2,142.4
65 - 69 ปี	1,106.6	41.6	26.1	7.4	4.3	22.4	1,208.4
ตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป	622.5	17.3	17.6	6.6	5.1	12.1	681.2
รวม	18,117.0	6,298.6	4,803.4	1,436.8	1,938.6	6,088.6	38,683.0

ที่มา: ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาส 3 สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559

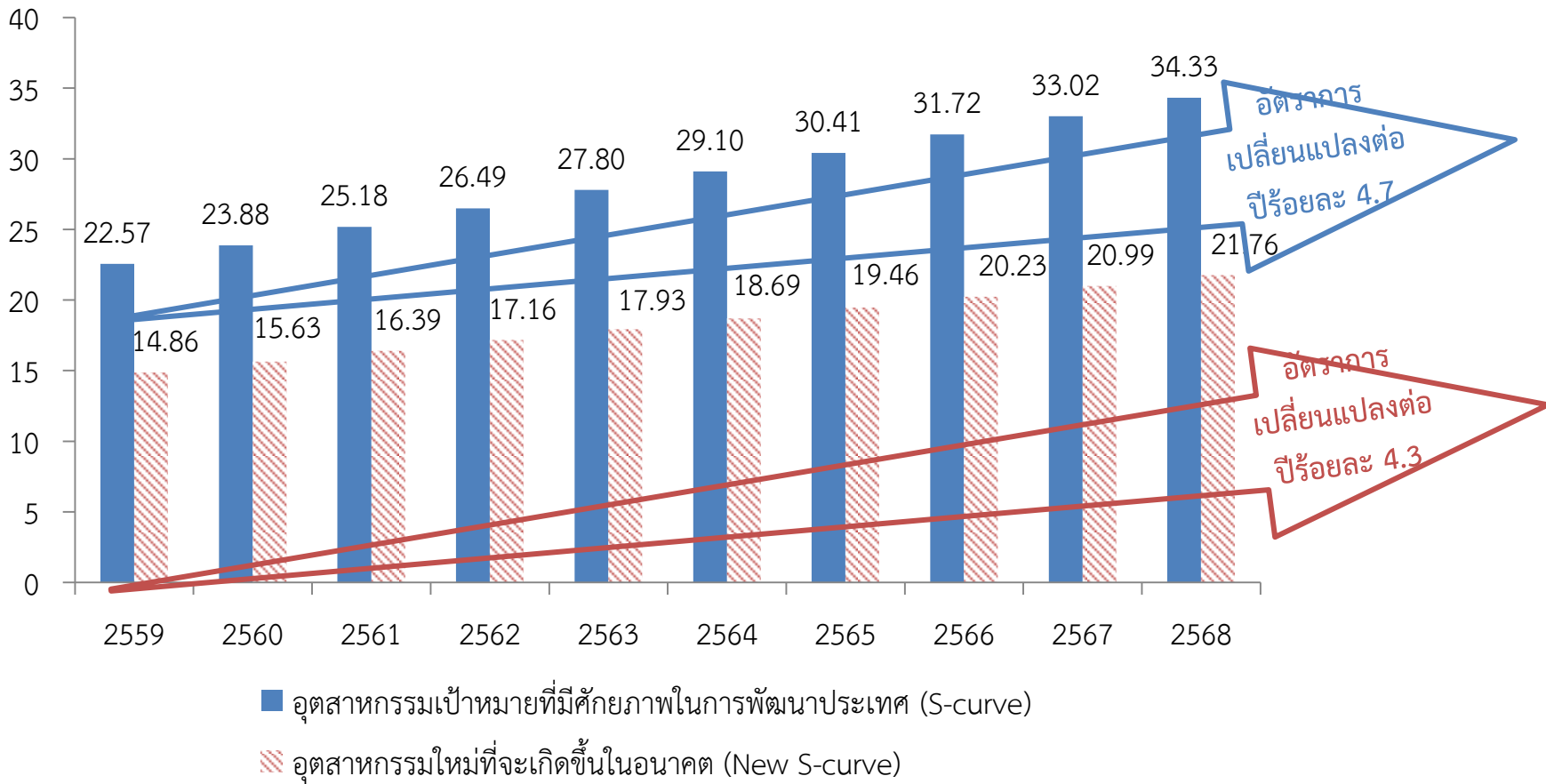
- สำเร็จการศึกษาด้าน วท. แล้วทำงานด้าน วท. 1,714,582 คน
- สำเร็จการศึกษาด้าน วท. แต่ทำงานด้านอื่น 1,389,798 คน
- สำเร็จการศึกษาด้านอื่น แต่ทำงานด้าน วท. 626,861 คน
- สำเร็จการศึกษาด้าน วท. แต่ว่างงาน 52,425 คน

ที่มา: ดัชนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย, 2557 สวทช. (2015)

1. Telecommunication Carrier Manager
2. Computer and Information System manager
3. Electrical and Electronics Engineers
4. Computer Engineer (experts in software engineers and designers)
5. Information system analysts and consultants
6. Database analyst and data administration.
7. Software engineer and designers
8. Comp. programmers and interactive media designers
9. Web designers and developers
10. E&E Engineering technology and technicians
11. Computer Network Technicians
12. User Support Technicians
13. System testing technicians
14. Broadcast Technicians
15. Graphic Designers and Illustrators

แนวโน้มจำนวนแรงงานจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ (S-curve) และอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (New S-curve)

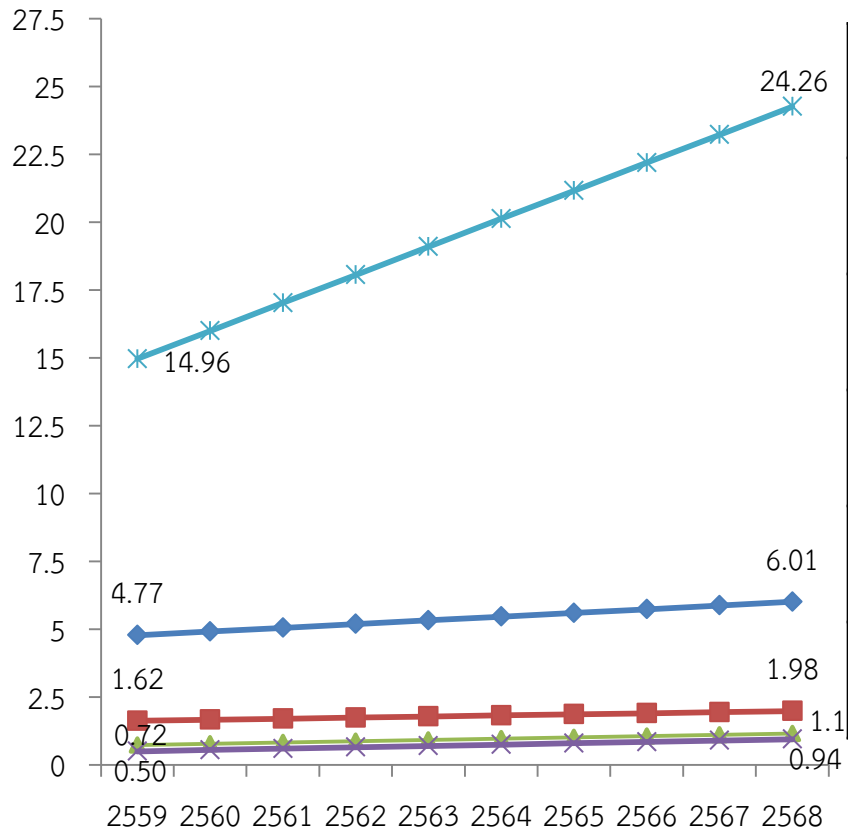
หน่วย: แสนคน

ที่มา : โครงการศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เสนอต่อ **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**

แนวโน้มจำนวนแรงงานจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ (S-curve)

หน่วย: แสนคน

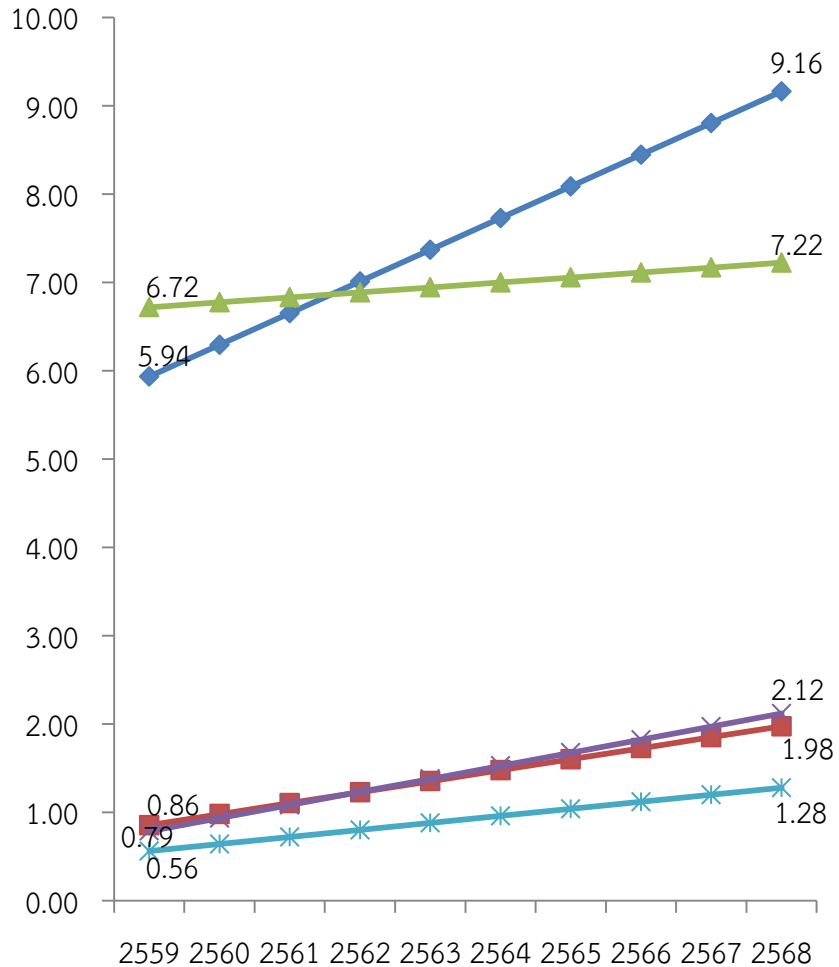

กลุ่มอุตสาหกรรม	อัตราการเปลี่ยนแปลงต่อปี (ร้อยละ)
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ	2.58
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	2.26
การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ	7.4
อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร	5.52

ที่มา : โครงการศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เสนอต่อ **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**

แนวโน้มจำนวนแรงงานจำแนกตามอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ (S-curve)

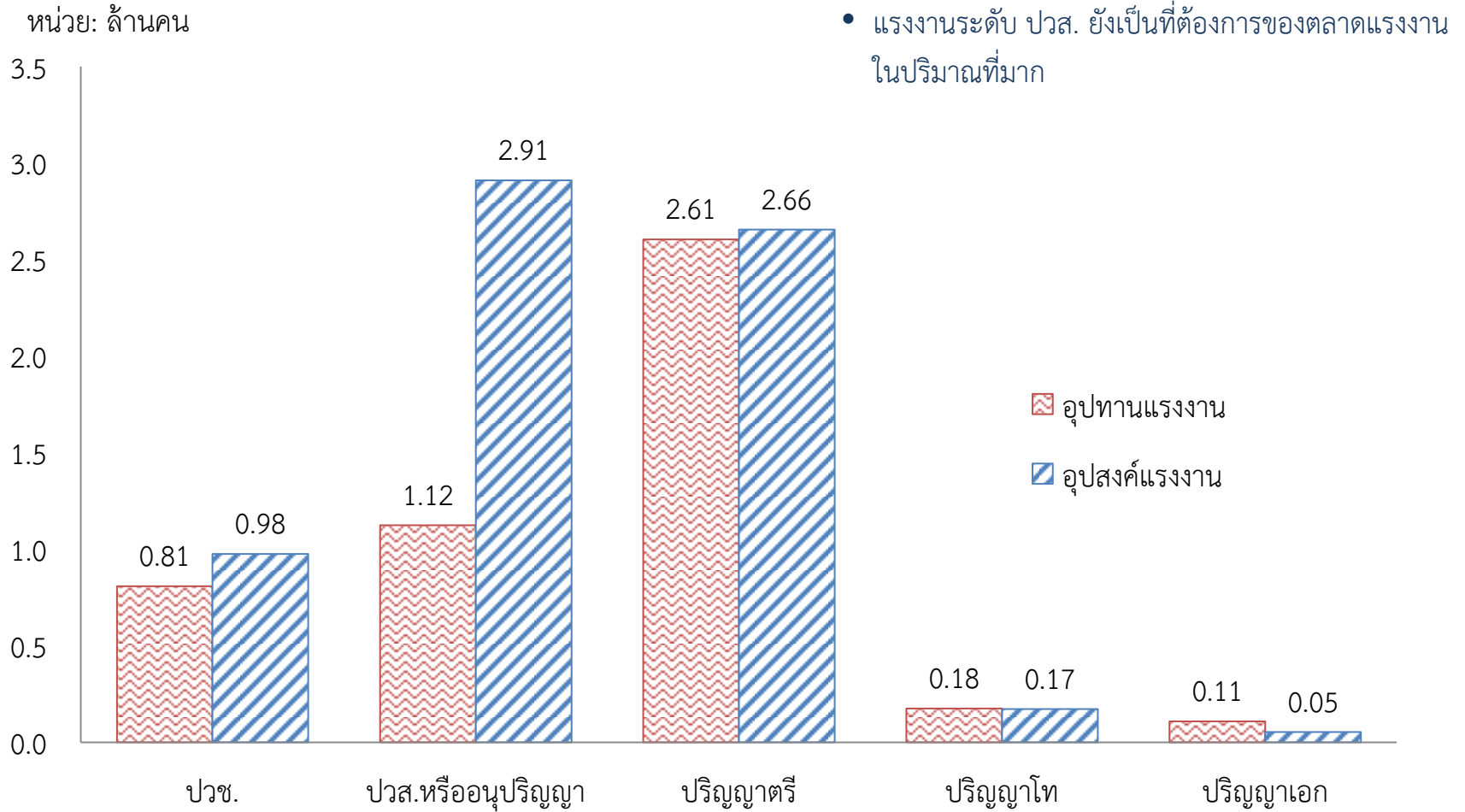
หน่วย: แสนคน

กลุ่มอุตสาหกรรม	อัตราการเปลี่ยนแปลงต่อปี (ร้อยละ)
อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ (Robotics)	4.94
อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์	9.74
อุตสาหกรรมบริการแพทย์ครบวงจร	0.81
อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ	11.62
อุตสาหกรรมดิจิทัล	9.55

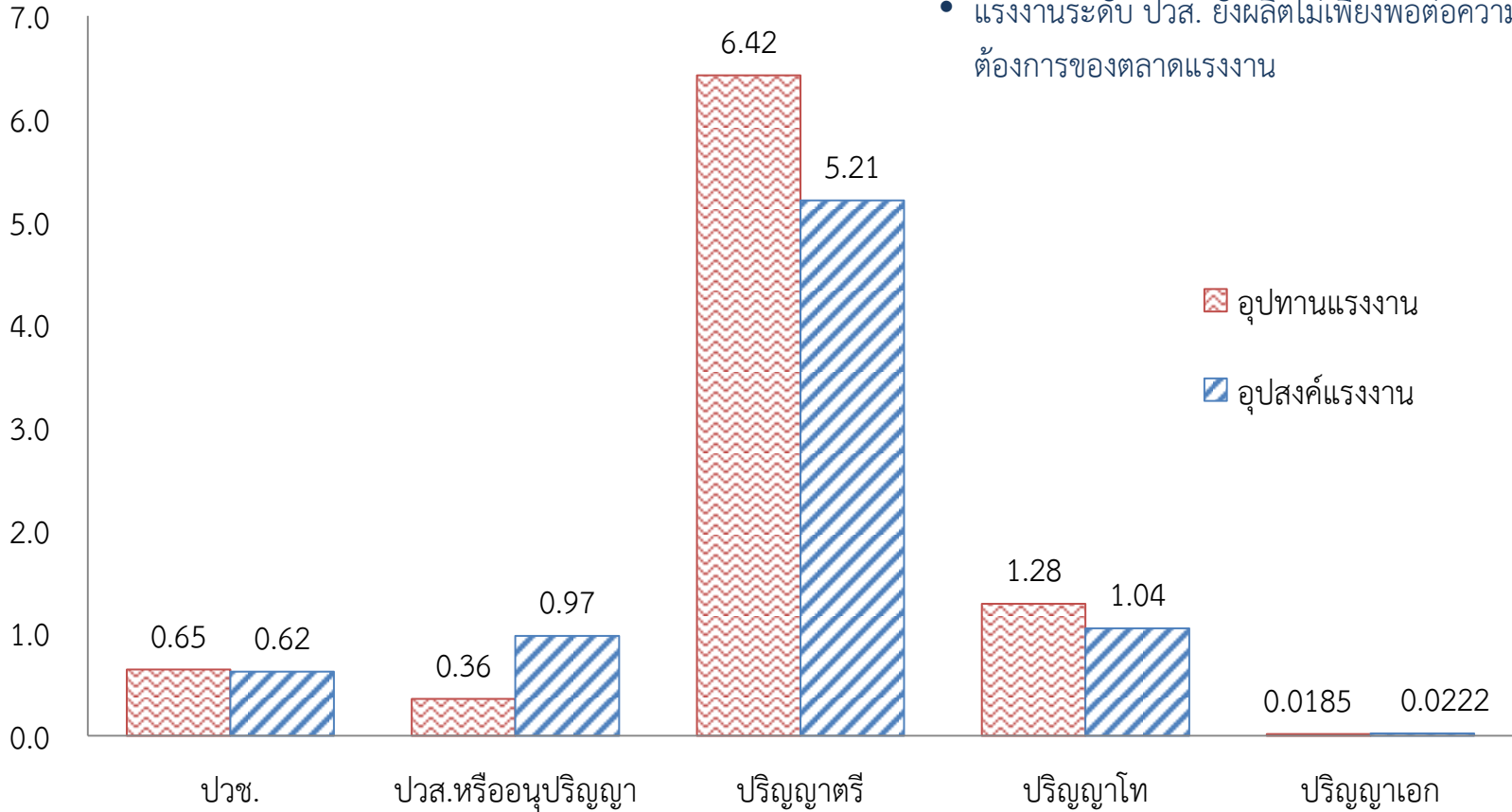
ที่มา : โครงการศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดย

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย เสนอต่อ **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**

ที่มา: โครงการศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดย TDRI เสนอต่อสภาการศึกษา, 2559

หน่วย: ล้านคน

- จำนวนแรงงานระดับปริญญาตรีกลุ่ม Non-S&T มีจำนวนมากกว่าความต้องการของตลาดแรงงาน
- แรงงานระดับ ปวส. ยังผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน

ที่มา: โครงการศึกษาเพื่อทบทวนความต้องการกำลังคนเพื่อใช้วางแผนการผลิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดย TDRI เสนอต่อสภาการศึกษา, 2559

TDRI

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

<http://tdri.or.th>

[facebook/tdri.thailand](https://www.facebook.com/tdri.thailand)

[@TDRI_thailand](https://twitter.com/TDRI_thailand)

ตลาดแรงงานผู้จบใหม่ 2559

โดย
แสงเดือน ตั้งธรรมสฤษดิ์
ผู้ร่วมก่อตั้งและหัวหน้าผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
เว็บไซต์ JobThai.COM
27 กรกฎาคม, 2560

ข้อมูลที่ใช้ในการสำรวจ

จ๊อบไทยดอทคอม (JobThai.com) เปิดเผยข้อมูลการหางานของนักศึกษาจบใหม่ ปีการศึกษา 2559 ทั้งระดับปริญญาตรีและอาชีวศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลของนักศึกษาสองกลุ่ม ซึ่งใช้งานผ่านเว็บไซต์จ๊อบไทยดอทคอม

จากนักศึกษาจบใหม่เกือบ 500,000 คน แบ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีกว่า 337,000 คน และระดับอาชีวศึกษา 131,000 คน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม ประมาณ 138,000 คน หรือคิดเป็น 30% ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่จบในปีนี้ โดยเป็นระดับปริญญาตรี 117,000 คน และระดับอาชีวศึกษา 18,000 คน

5 อันดับแรกของอาชีพที่ผู้จบใหม่สมัครมากที่สุด

- ระดับปริญญาตรีสมัครมากที่สุดคือ
ธุรการ/จัดซื้อ 15.3%, ผลิต/ควบคุม
คุณภาพ และวิศวกรรม 9.2%, บัญชี/
การเงิน 8.2% และงานทรัพยากร
บุคคล 7.3%
- ระดับอาชีวศึกษามีการสมัครงานมาก
ที่สุดในสาขาช่างเทคนิค 23.3%,
ธุรการ/จัดซื้อ และงานผลิต/ควบคุม
คุณภาพ 15.8%, บัญชี/การเงิน

เงินเดือนของนักศึกษาจบใหม่

- สายอาชีพศึกษาได้รับเงินเดือนเฉลี่ยเริ่มต้นที่ 11,000-15,000 บาท
- ระดับปริญญาตรีได้รับเงินเดือนเฉลี่ยเริ่มต้นที่ 11,000-25,000 บาท
- โดยงานวิทยาศาสตร์/วิจัยพัฒนา ค่าจ้างเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 16,000-25,000 บาท รองลงมาคือวิศวกรรม 15,000-25,000 บาท
- งานผลิต/ควบคุมคุณภาพ, บริการลูกค้าและการตลาด มีเงินเดือนเริ่มต้นเท่ากันอยู่ที่ 15,000-20,000 บาท
- จะเห็นได้ว่าอาชีพที่ได้เงินเดือนสูงเป็นสายงานที่เป็นทักษะเฉพาะทางและเกี่ยวข้องกับ STEM อีกทั้งยังเป็นอาชีพที่ตรงกับความต้องการด้านแรงงานของประเทศที่กำลังก้าวสู่ยุค 4.0
- หากมีทักษะด้านภาษาเพิ่มเติมจะสามารถอัปเงินเดือนให้สูงขึ้นได้ โดยจะมีเงินเดือนเริ่มต้นที่ 30,000 บาท ส่วนนักศึกษาอาชีวะที่มี**ประสบการณ์การทำงานระหว่างเรียน**สามารถเรียกเงินเดือนเพิ่มได้ด้วยเช่นกัน

สำหรับสาขาอาชีพที่เปิดรับนักศึกษาจบใหม่มากที่สุด คือ งานขายเป็นสาขาที่นายจ้างยังต้องการแรงงานอีกมาก เพราะทุกบริษัทมีตำแหน่งงานนี้ เช่นเดียวกับงานบริการลูกค้าที่บริษัทขาดแคลนคน นอกจากนั้นจากการเติบโตอย่างต่อเนื่องของกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม กลับทำให้อาชีพนี้เป็นสาขาที่มาแรงและติดอยู่อันดับ 3 ของทั้งสองกลุ่ม รวมถึงงานวิศวกรรมและช่างเทคนิคก็เป็นที่ต้องการของนายจ้างมากขึ้นจากการที่ภาครัฐมีการกระตุ้นการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและการเกิดขึ้นของเขตเศรษฐกิจพิเศษ

โดยสาขาที่เปิดรับนักศึกษาจบใหม่

ระดับปริญญาตรีมากที่สุด ได้แก่

- งานขาย 25.7%, บริการลูกค้า 9.9%,
- อาหาร/เครื่องดื่ม 8%,
- วิศวกรรม 7.2% และงานช่างเทคนิค 6.5%

ระดับอาชีวศึกษาที่เปิดรับมากที่สุด ได้แก่

- ด้านงานขายอยู่ที่ 29.7%
- งานช่างเทคนิค 16.8%,
- อาหาร/เครื่องดื่ม 12.9%,
- บริการลูกค้า 7.5% และ
- งานผลิต/ควบคุมคุณภาพ 6.6%

อัตราการแข่งขันของแต่ละสาขาอาชีพ

- กลุ่ม**ปริญญาตรี** สาขาอาชีพที่มีอัตราการแข่งขันสูงสุดในกลุ่ม นักศึกษาจบใหม่ระดับปริญญาตรี ได้แก่ งานทรัพยากรบุคคล อยู่ที่ 1:44 อันดับสองคืองานสื่อสารมวลชน 1:25 ถัดมาเป็นงาน วิทยาศาสตร์/วิจัยพัฒนา 1:24 งานโลจิสติกส์และซัพพลายเชน 1:15 และงานอาจารย์/วิชาการ 1:13
- ขณะที่**กลุ่มอาชีพ**มีการแข่งขันสูงสุดในงานบัญชี/การเงิน 1:11 งานธุรการ/จัดซื้อ และงานเลขานุการ 1:10 งานคอมพิวเตอร์/ไอที 1:7 งานโลจิสติกส์และซัพพลายเชน 1:6 และสุดท้ายคือ งานการตลาดอยู่ที่ 1:5

สาขาอาชีพที่มีการแข่งขันต่ำ

- ระดับปริญญาตรี โดยมีอัตราการแข่งขันไม่เกิน 1:5 ได้แก่ อาหาร/เครื่องดื่ม, งานขาย, งานช่างเทคนิค, สุขภาพ/โภชนาการ และโยธา/สถาปัตยกรรม
- ส่วนทางกลุ่มอาชีพะมีอัตราการแข่งขัน 1:3 ซึ่งอยู่ในสาขาสุขภาพ/ความงาม, อาหาร/เครื่องดื่ม, งานขาย, ล่าม/นักแปลภาษา และออกแบบเว็บไซต์
ขณะที่ตลาดมีความต้องการคนด้านนี้มาก แต่แรงงานในตลาดกลับไม่เพียงพอ

ผลสำรวจความคิดเห็นของฝ่ายเอชอาร์จำนวน 480 คน

ปัญหาใหญ่ที่เจอจากการทำงานกับคนรุ่นใหม่ (GEN Z) คือ

1. คนรุ่นใหม่ไม่สามารถปรับตัวเข้าสู่โลกการทำงานได้ มีความมั่นใจในตัวเองเกินไป
2. ไม่อดทนต่อแรงกดดันในการทำงานและคำวิจารณ์ต่าง ๆ
3. มีการเปลี่ยนงานบ่อย และ
4. ไม่สามารถอยู่ในระเบียบวินัยขององค์กรได้